

Aviz
Comisia juridica
Cautele de Culte
24.03.2022
[Signature]

Consiliul General al Municipiului București

HOTĂRÂRE

privind acordarea Titlului de excelență post-mortem domnului Gheorghe Emil URSU

Având în vedere Referatul de aprobare al Primarului General al Municipiului București nr. *1190/21.02.2022* și Raportul de specialitate al Direcției Generale Situații de Urgență, Statistici și Strategii, Direcția Statistici și Strategii și Direcția Înzestrare Materiale și Situații de Urgență cu nr. *DSS 308/18.02.2022, NR. DIMSU 499/18.02.2022*

Văzând avizul Comisiei Cultură, Culte și Educație Civică, Relații Internaționale și Relația cu Societatea Civilă nr. și avizul Comisiei Juridice și de Disciplină cu nr. din cadrul Consiliului General al Municipiului București.

Ținând cont de prevederile Regulamentului privind acordarea unor distincții la nivelul municipiului București, aprobat prin Hotărârea CGMB nr. 213/2018

În temeiul prevederilor art. 129, alin.(13) și art. 139 alin.(1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

CONSILIUL GENERAL AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI HOTĂREȘTE:

Articol unic: Se acordă titlul de excelență post-mortem domnului Gheorghe Emil URSU, în semn de recunoștință pentru contribuția domniei sale la prevenirea populației în caz de cutremur.

Această hotărâre a fost adoptată în ședința ordinară a Consiliului General al Municipiului București din data de

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,

București,2022

Nr.

SECRETARUL GENERAL
AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI,

Georgiana ZAMFIR

Nr. 1490 / 21.02.2022

REFERAT DE APROBARE

privind acordarea Titlului de excelență post-mortem

domnului Gheorghe Emil URSU

„Gheorghe Ursu a fost cel care, după cutremurul din 1977, a avertizat populația cetății cu privire la pericolul încă existent al vulnerabilității seismice. Mai concret, acesta a denunțat, printr-o scrisoare trimisă către postul de radio Europa Liberă, faptul că, după cutremurul din 1977, mii de clădiri au fost lăsate neconsolidate (sau chiar nereparate) din ordinul direct dat de Nicolae Ceaușescu în cadrul ședinței din 4 iulie 1977. Astfel, acele clădiri au rămas vulnerabile în fața unui cutremur viitor. Nu e deloc o coincidență faptul că astăzi, la aproape 45 de ani de la momentul 4 martie 1977, o mare parte din problema riscului seismic al Bucureștiului este prezentată tocmai de clădirile la care Gheorghe Ursu se referea, fără a le nominaliza explicit, în scrisorile sale. Multe dintre acestea se regăsesc în continuare pe listele de clădiri expertizate, încadrate în clasa I sau II de risc seismic, sau într-una din cele trei categorii de urgență. Gheorghe Ursu a încercat să ne avertizeze cu privire la faptul că aceste clădiri au fost lăsate vulnerabile, iar pentru acest lucru a plătit cu viața, sfârșind în chinuri inimaginabile pe 17 noiembrie 1985. În ultimele săptămâni de viață, el a fost supus unui regim de tortură din cauza faptului că a refuzat să se dezică de aceste scrisori, preferând să își dea viața decât să se complacă în situația vremii și să retracteze acuzațiile pe care le făcuse la adresa lui Nicolae Ceaușescu.”

Municipalitatea susține prin AMCCRS (Administrația Municipală pentru Consolidarea Clădirilor cu Risc Seismic) misiunea de a preveni, de a reduce, de a elimina riscurile seismice aferente clădirilor vulnerabile, pentru protejarea populației, bunurile acestora și patrimoniul cultural național imobil din Municipiul București, în condiții de sustenabilitate.

Ținând cont de raportul de specialitate al Direcției Generale Situații de Urgență, Statistici și Strategii, Direcția Statistici și Strategii cât și Direcția Înzestrare Materiale și Situații de Urgență;

Și în conformitate cu:

- prevederile alin. (13), art. 129 din OUG nr. 57/2019 privind codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

- prevederile Regulamentului privind sistemul de acordare de distincții la nivelul Municipiului București, aprobat prin HCGMB nr. 213/2018, prin care se pot conferi distincții onorifice personalităților române ca recunoaștere a unei cariere de excelență, a unor fapte notabile sau a unei activități legate în mod deosebit de viața orașului,

propun Consiliului General al Municipiului București spre dezbatere și aprobare proiectul de hotărâre privind acordarea **Titlului de excelență post-mortem domnului Gheorghe Emil URSU.**

Primar General,

Nicușor DAN

AVIZAT

DIRECȚIA JURIDIC
Director Executiv
Adrian IORDACHE

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

Direcția Generală Situații de Urgență, Statistici și Strategii

Direcția Statistici și Strategii

Direcția Înzestrare Materiale și Situații de Urgență

HR. DSS 308/18.02.2022
HR. SIHACU-499/18.02.2022

RAPORT DE SPECIALITATE

privind acordarea Titlului de excelență post-mortem domnului Gheorghe Emil URSU

Urmare petiției domnului Matei Sumbasacu, fondatorul Asociației pentru Reducerea Riscului Seismic, înregistrată la Direcția Relații cu Publicul și Registratură cu nr. 2016505 / 20.12.2021, la cabinet Primar General cu nr. 9402 / 21.12.2021, la Direcția Generală Situații de Urgență, Statistici și Strategii cu nr. 879/22.12.2021 și la Direcția Statistici și Strategii cu nr. 24 / 06.01.2022, prin care se înaintează o scrisoare deschisă inițiată de către 25 de organizații, fundații/asociații – prin reprezentanți, de Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Fizica Pământului, precum și o serie de personalități, în nume propriu, din domenii de activitate dintre cele mai variate (istorici, jurnaliști, scriitori, profesori, cineaști) prin care se propune spre analiză acordarea Titlului de Excelență domnului Gheorghe URSU – ”un adevărat erou al Bucureștiului, datorită faptului că a avertizat românii cu privire la vulnerabilitatea seismică, sacrificându-și viața pentru acest lucru”;

Având în vedere referatul privind inițierea demersurilor în vederea acordării Titlului de Excelență (post-mortem) domnului inginer Gheorghe Emil URSU întocmit de către Direcția Statistici și Strategii și aprobat de către domnul Primar General;

considerăm temeinic și legal proiectul de hotărâre privind acordarea Titlului de excelență post-mortem domnului Gheorghe Emil URSU.

Gheorghe Emil URSU născut la data de 1 iulie 1926 fost inginer constructor, poet, scriitor și disident român.

Dat fiind profesia sa de inginer constructor, în perioada 1950 - 1985 – a lucrat neînterupt la Institutul de proiectări în construcții ISLGC (Institutul de Cercetare și Proiectare pentru Sistemizare, Locuințe și Gospodărie Comunală). În calitate de șef de atelier specializat în calculul structurilor de rezistență pentru construcții, a proiectat un număr impresionant de imobile pentru locuit și industriale, hoteluri și spitale.

La patru luni de la cutremurul din 1977, Nicolae Ceaușescu a adunat factorii de răspundere din construcții, inclusiv șefii șantierelor de consolidare din București și le-a comunicat încetarea oricăror reparații capitale la clădirile afectate de cutremurul devastator. În acea perioadă Gheorghe Ursu era șef de proiect al consolidării blocului Patria și așa cum arata notele istorice ale acelor vremuri, el își manifestă revolta față de această decizie și are curajul să își susțină punctul de vedere ingineresc declarând că ”va cămășui doi stâlpi în plus față de ce i se permisesse chiar cu riscul de a plăti din salariul său pentru asta”.

Gheorghe Ursu s-a făcut remarcat pentru curajul său de ași manifesta convingerile profesionale, determinarea de a nu accepta să facă compromisuri când a fost vorba de viețile oamenilor și de propria conștiință și asumarea de a începe lupta cu sistemul securist pentru a face cunoscut adevărul despre interzicerea consolidării adecvate a imobilelor afectate de către cutremurul din 1977 de către Nicolae Ceaușescu.

„Gheorghe Ursu a fost cel care, după cutremurul din 1977, a avertizat populația cetății cu privire la pericolul încă existent al vulnerabilității seismice. Mai concret, acesta a denunțat, printr-o scrisoare trimisă către postul de radio Europa Liberă, faptul că, după cutremurul din 1977, mii de clădiri au fost lăsate neconsolidate (sau chiar nereparate) din ordinul direct dat de Nicolae Ceaușescu în cadrul ședinței din 4 iulie 1977. Astfel, acele clădiri au rămas vulnerabile în fața unui cutremur viitor. Nu e deloc o coincidență faptul că astăzi, la aproape 45 de ani de la momentul 4 martie 1977, o mare parte din problema riscului seismic al Bucureștiului este prezentată tocmai de clădirile la care Gheorghe Ursu se referea, fără a le nominaliza explicit, în scrisorile sale. Multe dintre acestea se regăsesc în continuare pe listele de clădiri expertizate, încadrate în clasa I sau II de risc seismic, sau într-una din cele trei categorii de urgență. Gheorghe Ursu a încercat să ne avertizeze cu privire la faptul ca aceste clădiri au fost lăsate vulnerabile, iar pentru acest lucru a plătit cu viața, sfârșind în chinuri inimaginabile pe 17 noiembrie 1985. În ultimele săptămâni de viață, el a fost supus unui regim de tortură din cauza faptului că a refuzat să se dezică de aceste scrisori, preferând să își de viața decât să se complacă în situația vremii și să retracteze acuzațiile pe care le făcuse la adresa lui Nicolae Ceaușescu.”

Având în vedere cele prezentate, în semn de recunoaștere a eforturilor pe care domnul Gheorghe Ursu le-a depus constant la acea vreme pentru prevenirea populației în caz de un nou cutremur, propunem:

Acordarea distincției onorifice “Titlu de excelență post-mortem” în virtutea dreptului pe care legiuitorul îl dă Consiliului General conform prevederilor alin. (13), art. 129 din OUG nr. 57/2019 și în baza Regulamentului privind sistemul de acordare de distincții la nivelul Municipiului București, aprobat prin HCGMB nr. 213/2018.

Titlul de excelență post-mortem se poate acorda personalităților ca recunoaștere a unei cariere de excelență, a unor fapte notabile, sau a unei activități legate în mod deosebit de viața orașului,

Față de cele mai sus menționate, propunem înaintarea spre aprobare Consiliului General Municipiului București a proiectul de hotărâre **privind conferirea TITLULUI DE EXCELENȚA POST-MORTEM domnului Gheorghe Emil URSU**

Director Executiv,
Simona Mariana POPA

Director General,
Cătălina ZOICAN

Director Executiv,
Adrian DRĂGĂNE

Întocmit,
Cristiana TATU
11.02.2022

Scrisoare deschisă pentru acordarea titlului de excelență inginerului Gheorghe Ursu

Către: Primarul Municipiului București, domnul Nicușor Daniel Dan

Domnule Primar,

În acord cu prevederile Regulamentului privind acordarea unor distincții la nivelul Municipiului București (anexă la HCGMB 213/2018), noi, organizațiile și persoanele semnatare, vă adresăm această scrisoare deschisă solicitându-vă acordarea Titlului de Excelență (post-mortem) inginerului Gheorghe Ursu.

Așa cum știți, Bucureștiul și bucureștenii îi datorează mult lui Gheorghe Ursu, el fiind cel care, după cutremurul din 1977, a avertizat populația cetății cu privire la pericolul încă existent al vulnerabilității seismice. Mai concret, acesta a denunțat, printr-o scrisoare trimisă către postul de radio Europa Liberă, faptul că, după cutremurul din 1977, mii de clădiri au fost lăsate neconsolidate (sau chiar nereparate) din ordinul direct dat de Nicolae Ceaușescu în cadrul ședinței din 4 iulie 1977. Astfel, acele clădiri au rămas vulnerabile în fața unui mare cutremur viitor. Nu este deloc o coincidență faptul că astăzi, la aproape 45 de ani de la momentul 4 martie 1977, o mare parte din problema riscului seismic al Bucureștiului este reprezentată tocmai de clădirile la care Gheorghe Ursu se referea, fără a le nominaliza explicit, în scrisorile sale. Multe dintre acestea se regăsesc în continuare pe listele de clădiri expertizate, încadrate fiind în clasele I sau II de risc seismic, sau într-una din cele 3 categorii de urgență. Gheorghe Ursu a încercat să ne avertizeze cu privire la faptul că aceste clădiri au fost lăsate vulnerabile, iar pentru acest lucru a plătit cu viața, sfârșind în chinuri inimaginabile pe 17 noiembrie 1985. În ultimele săptămâni de viață, el a fost supus unui regim de tortură datorită faptului că a refuzat să se dezică de aceste scrisori, preferând să își dea viața decât să se complacă în situația vremii și să retracteze acuzațiile pe care le făcuse la adresa lui Nicolae Ceaușescu. Pentru mai multe detalii despre cazul Gheorghe Ursu și despre gestul său, am atașat o scurtă povestire ca anexă la această scrisoare.

Așadar, în condițiile Regulamentului mai sus menționat, și în special făcând referire la articolul 2, literele d) și f), care precizează că titlurile onorifice se acordă (d) persoanelor a căror activitate a fost strâns legată de viața cetății, precum și (f) militarilor sau civililor care s-au remarcat prin acte de bravură, demne de a intra în istoria orașului, vă rugăm să analizați cererea noastră de a propune acordarea Titlului de Excelență inginerului Gheorghe Ursu – în esență, eroul reducerii riscului seismic din România. Prin gestul său, acesta a arătat nu doar o preocupare vădită față de viața cetății și a locuitorilor acesteia, dar a dat dovadă și de un curaj extraordinar, o adevărată atitudine eroică, atunci când supus fiind unui regim de tortură a refuzat să se dezică de gestul său. A preferat, astfel, să se supună unor chinuri oribile, numai pentru a trage acest semnal de alarmă – un semnal de alarmă ignorat, pe nedrept, timp de zeci de ani, la fel ca problema riscului seismic din București și din România.

Avem, aşadar, ocazia de a contribui la îndreptarea unei nedreptăţi istorice şi contăm pe sprijinul dumneavoastră pentru a realiza acest lucru. Gheorghe Ursu a fost un adevărat erou al Bucureştiului.

Cu stimă,

ORGANIZAȚII ȘI REPREZENTANȚI

Fundația Gheorghe Ursu, prin Doina Lazăr

Asociația 15 noiembrie 1987 Braşov, prin Marius Boeriu, preşedinte

Asociația 37

Asociația ARCEN, prin Alberto Groşescu

Asociația CivicNet, prin Ionuț Popa

Asociația Clubul Câinilor Utilitari, prin Alina Cheroiu și Vlad Popescu

Asociația Expert Forum, prin Laura Ștefan, director executiv

Asociația Funky Citizens, prin Cosmin Pojoranu și Elena Calistru

Asociația Geeks for Democracy, prin Marian Rădună, preşedinte

Asociația geo-spatial.org, prin Marius Budileanu și Vasile Crăciunescu

Asociația Grow-up Romania

Asociația Inginerilor Constructori Proiectanți de Structuri, prin Lucian Melinceanu

Asociația Make Better – MKBT, prin Mihai Șercăianu și Bogdan Suditu

Asociația NOD Makerspace

Asociația pentru Reducerea Riscului Seismic – Re:Rise, prin Rudolph Mihaiu, Ciprian Spătaru, Matei Sumbasacu și Mihai Florin Voicu

Asociația Studio Zona, prin Andrei Răzvan Voinea, cercetător, ICUB

Fundația Academia Civică

Fundația Comunitară București, prin Alina Kasprovschi și Ilinca Apetrei

Fundația Culturală Memoria, prin Nicolae M Constantinescu și Cosmin Budeancă

Grupul Floreasca Civică

Grupul pentru Dialog Social, prin Andrei Cornea

Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Fizica Pământului – INCDFP

Liga Pro Europa, prin Smaranda Enache

Muzeul Ororilor Comunismului, prin Alexandru Groza și Irina Hasnaș-Hubbard

poster x poem, prin Dan Stănescu și Ioana Diaconu

Redacția Epoch Times, prin Adrian Sturdza și Nicoleta Savin

PERSOANE, ÎN NUME PROPRIU

Andrei Ursu

Adrian Florescu, radioamator voluntar, RVSU – EmComms

Adrian Mihălțianu, Director Editorial PressOne

Adrian Niculescu, vicepreședinte IICCMER

Adrian Șerban, director editorial Polirom

Alexandru Gussi, politolog

Alexandru Solomon, cineast

Ana Blandiana, scriitor, poet, eseist

Ana Derumeaux, director, Crucea Roșie Română Filiala Sector 6

Andrei Oișteanu, scriitor

Brîndușa Palade, profesoară, scriitoare

Cristian Pîrvulescu, analist politic, jurnalist

Dan Perjovschi, artist

Delia Moleș, Manager Proiect Crucea Roșie Română Sector 6

Domnica Macri, jurnalist

Dorothee Hasnaș, arhitect, Heritage advisor Ordinul Arhitecților din România

Eugen Ciurtin, istoric

Florentina Nițu, decan, Facultatea de Istorie – Universitatea din București

Gabriel Andreescu, profesor universitar

Georgiana Ilie, jurnalist

Gianina Buzea, cercetător

Iulia Motoc, judecător CEDO

Lavinia Stan, profesor universitar

Liviu Antonesei, scriitor

Liviu Mihaiu, jurnalist

Liviu Tofan, jurnalist, autor de cărți și filme documentare

Luiza Zamora, manager cultural

Magda Cărneci, scriitor

Matei David, arhitect

Mihaela Miroiu, politolog, scriitor

Mihai Dinu Gheorghiu, sociolog

Mihai Șora, filosof

Radu Bogdan, profesor universitar

Radu Polizu, cineast

Radu Văcăreanu, rector Universitatea Tehnică de Construcții București

Sorin Alexandrescu, istoric literar, critic

Anexă – Cazul Gheorghe Ursu, pe scurt

La patru luni după cutremurul din 1977, Ceaușescu aduna factorii de răspundere din construcții, inclusiv șefii șantierelor de consolidare din București și le ordona, amenințându-i cu miliția și procuratura, să înceteze „orice reparație capitală” la clădirile afectate. Singurele intervenții ce mai aveau să fie permise erau reparațiile cosmetice și numai în zonele cu defecte vizibile.

Gheorghe Ursu nu a acceptat una ca asta.

Șef de proiect al consolidării Blocului Patria, iese revoltat din acea ședință, după cum chiar notele sale o arată, iar mai apoi declară că va cămășui doi stâlpi în plus față de ce i se permisesese, chiar dacă ar fi necesar să plătească din salariul său pentru asta, după cum o arată chiar un document de sinteză al Departamentului Securității Statului din acea vreme.

Cererea îi este refuzată, regimul își impune voința și lucrările la blocul Patria, la fel ca la multe alte clădiri din București, se sistează prematur. Reparațiile sunt incomplete, iar de consolidări nici nu poate fi vorba. Metodele de acoperire superficiale ale fisurilor au ajuns să fie cunoscute, într-o notă de umor negru, drept „tencuieli antiseismice”. Oamenilor care se arată îngrijorați de starea clădirilor de după cutremur li se răspunde cu „influențare pozitivă”, după cum atestă rapoartele vremii și sistemul face, încet-încet liniște.

Numai că Gheorghe Ursu nu avea să renunțe.

Simțindu-se obligat moral, după cum chiar el avea să declare în cursul anchetelor, față de oamenii din clădiri și față de propria-i conștiință, Gheorghe Ursu scrie un articol și reușește să îl transmită la Radio Europa Liberă.

Scrisoarea sa avea să fie citită pe post la comemorarea de 2 ani a cutremurului, iar ea vorbește atât despre nivelul insuficient al intervențiilor de după 1977, cât și despre modul în care, la 4 iulie 1977, Ceaușescu a interzis, practic, consolidarea rezonabilă a imobilelor afectate.

După mulți ani de cercetări fără răspuns, în 1985, o dată cu găsirea jurnalului său cu însemnări anti-sistem, Securitatea își întetește cercetările în cazul Gheorghe Ursu. Acesta recunoaște destul de repede că el este cel care transmisese scrisoarea Europei Libere, însă refuză să-și toarne prietenii și, mai ales, refuză să se decică de conținutul acelei scrisori. Pentru a nu da impresia unui caz de poliție politică, este în final arestat sub pretextul deținerii sumei de 17 dolari.

În arestul miliției, Gheorghe Ursu este torturat pentru aproape 2 luni de zile, atât de anchetatorii Securității Pîrvulescu Marin și Hodis Vasile, cât și de doi colegi de celulă – infractori de drept comun ce aveau rolul de interogatori informali. Aceștia erau instruiți să extragă informații de la colegul de celulă și să-l facă să-și renege scrisoarea prin orice mijloace.

Gheorghe Ursu moare la 17 noiembrie 1985, în urma loviturilor primite cu doua zile înainte, în timpul unui ultim interogatoriu la anchetatorul său, maiorul Pîrvulescu Marin. De la acea ancheta, Gheorghe Ursu a fost readus în celula de gardieni într-o pătură. Tortionarii săi și principalii vinovați de moartea sa – cadrele din securitate – rămân, până astăzi, nepedepsiți. Adevărul, însă, rămâne și trebuie spus.

De la: Matei Sumbasacu <matei@renise.org>
Trimis: luni, 20 decembrie 2021 13:55
Către: Relatii Publice
Subiect: Re: Solicitare / Scrisoare deschisă către Primarul Capitalei

20 DEC 2021
INTRARE NR. 264

Semnalizator de urmărire:
Stare semnalizator: Urmărire
Semnalizat

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI
PRIMAR GENERAL
21 DEC. 2021
INTRARE NR. 262

Bună ziua,

Voiam doar să vă reamintesc de faptul că petiția noastră încă așteaptă un răspuns, deși termenul de 30 de zile a trecut. Organizațiile semnatare așteaptă un semn de la mine cu privire la răspunsul din partea dvs.

Dacă sunt necesare mai multe informații, vă rog să îmi dați de veste.

Cu respect,
Matei Sumbasacu

22 DEC 2021
INTRARE NR. 265

On Thu, Nov 18, 2021 at 11:02 AM Relatii Publice <RelatiiPublice@pmb.ro> wrote:

Buna ziua,

Solicitarea dvs. a fost înregistrată cu nr.2008819/18.11.2021

[REDACTED]

Cazul Gheorghe Ursu, pe scurt

La patru luni după cutremurul din 1977, Ceaușescu aduna factorii de răspundere din construcții, inclusiv șefii șantierelor de consolidare din București și le ordona, amenințându-i cu miliția și procuratura, să înceteze „orice reparație capitală” la clădirile afectate. Singurele intervenții ce mai aveau să fie permise erau reparațiile cosmetice și numai în zonele cu defecte vizibile.

Gheorghe Ursu nu a acceptat una ca asta.

- In ziua de 15.11.1977, a fost nifurat în din. Hoțimaru cu acesta caduri. solicitarea prin rezonance etc. opt. Hysko*
- 1/ Hotel "AMBASADOR" - La începutul lunii iulie un stâlp la casa scării secundare s-a rupt brusc.
 - 2/ Hotel "UNION" - Înainte de 25 august s-au rupt 3 stâlpi expulsiind betonul și fierul fiind armătură. Stâlpii nu erau consolidați deși era prevăzut în proiectul I.P.B.
 - 3/ Hotel "PATRIA" - Ing. M&U (I.P.B.) a afirmat că va cămășui 2 stâlpi peste avizul I.C.C.C.I. chiar dacă va acoperi costul lucrării.
 - 4/ Bloc "Domnița Anastasia" nr.17 - Un stâlp central în casa scării s-a rupt înainte de 25 august după ce s-au scos popii.
 - 5/ str. Spătarului 1 A - Proiectantul - I.C.P.M.C. - a prevăzut cămășuirea a 37 de stâlpi nivel din 17% (21 %), 3 grani din 216 (9,9 %) din planșeul peste subsol. În avizul I.C.C.F.D.C.

Șef de proiect al consolidării Blocului Patria, iese revoltat din acea ședință, după cum chiar notele sale o arată, iar mai apoi declară că va cămășui doi stâlpi în plus față de ce i se permisesse, chiar dacă ar fi necesar să plătească din salariul său pentru asta, după cum o arată chiar un document de sinteză al Departamentului Securității Statului din acea vreme.

Cererea îi este refuzată, regimul își impune voința și lucrările la blocul Patria, la fel ca la multe alte clădiri din București, se sistază prematur. Reparațiile sunt incomplete, iar de consolidări nici nu poate fi vorba. Metodele de acoperire superficiale ale fisurilor au ajuns să fie cunoscute, într-o notă de umor negru, drept „tencuieli antiseismice”.

Oamenilor care se arată îngrijorați de starea clădirilor de după cutremur li se răspunde

cu „influențare pozitivă”, după cum atestă rapoartele vremii și sistemul face, încet-încet liniște.

Numai că Gheorghe Ursu nu avea să renunțe.

Simțindu-se obligat moral, după cum chiar el avea să declare în cursul anchetelor, față de oamenii din clădiri și față de propria-i conștiință, Gheorghe Ursu scrie un articol și reușește să îl transmită la Radio Europa Liberă.

Scrisoarea sa avea să fie citită pe post la comemorarea de 2 ani a cutremurului, iar ea vorbește atât despre nivelul insuficient al intervențiilor de după 1977, cât și despre modul în care, la 4 iulie 1977, Ceaușescu a interzis, practic, consolidarea rezonabilă a imobilelor afectate.

După mulți ani de cercetări fără răspuns, în 1985, o dată cu găsirea jurnalului său cu însemnări anti-sistem, Securitatea își întetește cercetările în cazul Gheorghe Ursu. Acesta recunoaște destul de repede că el este cel care transmisese scrisoarea Europei Libere, însă refuză să-și toarne prietenii și, mai ales, refuză să se dezică de conținutul acelei scrisori. Pentru a nu da impresia unui caz de poliție politică, este în final arestat sub pretextul deținerii sumei de 17 dolari.

În arestul miliției, Gheorghe Ursu este torturat pentru aproape 2 luni de zile, atât de anchetatorii Securității Pîrvulescu Marin și Hodis Vasile, cât și de doi colegi de celulă - infractori de drept comun ce aveau rolul de interogatori informali. Aceștia erau instruiți să extragă informații de la colegul de celulă și să-l facă să-și renege scrisoarea prin orice mijloace.

Gheorghe Ursu moare la 17 noiembrie 1985, în urma loviturilor primite cu doua zile înainte, în timpul unui ultim interogatoriu la anchetatorul său, maiorul Pîrvulescu Marin. De la acea ancheta, Gheorghe Ursu a fost readus în celula de gardieni într-o

pătură. Torționarii săi și principalii vinovați de moartea sa - cadrele din securitate - rămân, până astăzi, nepedepsiți. Adevărul, însă, rămâne și trebuie spus.

Ursu

De ce a fost ucis Gheorghe Ursu

Dosarul Penal de la Securitate al lui Gheorghe Ursu, pentru "Propaganda impotriva orinduirii socialiste", art. 166CP, **dovadeste hotarirea lui Gheorghe Ursu de "a face ceva" pentru a contribui la inlaturarea dictatorului Ceausescu, "Paranoicul", cum il numea in jurnal, pentru a inceta "sa ne prostituam moral si sa lingem blidele material sub domnia Nebunului si a Scoafei Teroriste".** Din fragmentele de jurnal citate in dosar se intelege de ce Securitatea a vrut sa-l elimine pe Gheorghe Ursu, de unde a avut atita ura impotriva lui, de ce a fost convinsa de periculozitatea lui Gheorghe Ursu pentru regim, si obsedata de un eventual complot, cel putin de rezistenta intelectuala, dar si de actiune, pe care acesta l-ar fi organizat. In final, se intelege de ce ordinul de tortura si asasinare a lui Gheorghe Ursu a venit mai mult ca sigur de la Ceausesti, si tortionarii Securitatii l-au indeplinit cu bestialitate.

Raportul DSS nr. D/0290247/30.01.1985 - care se regasesc si in dosarul de urmarire informativa "Udrea" al lui Gheorghe Ursu, **sumarizeaza capetele de acuzare ale Securitatii:**

"In anii 1978 si 1981, cu ocazia unor calatorii turistice efectuate in strainatate a furnizat postului de radio autointitulat "Europa libera" 2 materiale in care a comentat de pe pozitii dusmanoase masurile luate de partid in domeniul constructiilor din Romania, care au facut obiectul mai multor emisiuni..

A copiat 4 citate din diferite lucrari ale unor autori straini, ce contin referiri la necesitatea luptei impotriva statului si le-a afisat la locul sau de munca, cu scopul de a atrage atentia ca situatia critica din vremurile respective (cu sute de ani in urma sau in timpul regimurilor fasciste) s-ar potrivi in prezent realitatilor din Romania...

Din anul 1974 intretine legaturi cu elemente din emigratia reactionara romana de la Paris, comentatori ai postului de radio autointitulat "Europa libera", de la care a primit si introdus in tara, in anii 1974 si 1978, mai multe tiparituri in limba romana cu continut anticomunist...

Tine in vedere publicarii un jurnal in care, pe parcursul timpului, a facut numeroase consemnari ce denigreaza realitatile din tara noastra, politica interna si externa a statului roman, inserind si comentarii dusmanoase din emisiunile postului de radio autointitulat "Europa libera". Insemnarile mai contin si grave manifestari de calomniere si defaimare a conducerii de partid si de stat.

...Avind in vedere ca URSU GHEORGHE EMIL a desfasurat o intensa activitate de propaganda dusmanoasa prin actiuni directe sau prin intermediul unor oficine de propaganda reactionara din strainatate... Impotriva acestuia urmeaza a se incepe urmarirea penala, continuarea cercetarilor sub stare de arest si trimiterea in judecata pentru savirsirea infractiunilor prevazute de art. 166 al. 2 Cod penal... [propaganda impotriva orinduirii socialiste, nn.]

Intrucit cel in cauza intretine legaturi apropiate cu unii scriitori care se afla in atentia organelor de securitate pentru conceptiile lor dusmanoase, urmeaza ca in cercetari sa se clarifice si natura relatiilor cu acestia."

Din acest "rechizitoriu" al Securitatii rezulta motivele pentru care Gheorghe Ursu a fost eliminat:

- Pe de o parte, pentru activitatea "dusmanoasa", in special scrisorile la Europa Libera (primul punct de pe lista de mai sus) prin care Babu dezvaluise o crima mai putin cunoscuta atuncic, dar de o mare anvergura a lui Ceausescu: **oprirea consolidarii blocurilor avariate de cutremur, care a dus la noi prabusiri si a condamnat sute de cladiri, pentru decenii, la "un risc inalt", cu pierderi masive de vietii omenesti, in eventualitatea unui nou cutremur.** Multe dintre acele cladiri sint si astazi "un pericol public".
- Pe de alta parte, pentru faptul ca Gheorghe Ursu a refuzat, chiar si sub tortura, sa "clarifice" pentru securitate "natura relatiilor" cu prietenii sai.

Fragmente din depozitiile martorilor in anchetele si procesele 1990-2016:

"[Ursu Gh.] mi-a spus ca era batut de anchetator, ofiter de Securitate, intrucit acesta dorea **sa divulge si numele altor colegi ai Ing. Ursu...** Dupa bataile care l-au fost administrate de catre anchetatori... starea sanatatii devenise subreda..." (din declaratia martorului CS, 1999-05-19)

"[Ursu Gh.] a povestit... ca de fapt, **motivul arestarii lui este politic;** a spus ca deoarece nu era in interesul regimului sa figureze cu detinuti politici, l-au arestat pentru detinere de valuta... era anchetat de Securitate. Am inteles ca pe cei care il anchetau ii interesa problema jurnalului sau **si relatiile cu prietenii...** a spus ca a fost tras de par si injurat... **cel care il anchetase fusese de la Securitate**" (din declaratia martorului IS, 1993-12-21).

"Gh. Ursu... mi-a marturisit ca **a fost batut in timpul anchetei ca sa spuna ce vroia anchetatorului.** Am inteles de la plintoanele care l-au adus pe Ursu cu targa ca acesta era **detinut politic...** Mie Ursu mi-a spus ca a fost **batut de anchetatori pe criterii politice**" (din declaratia martorului Harsu Ilie, personal medical Jilava, 2000-10-14).

"... [am inteles ca Gheorghe Ursu]... avea legaturi cu Europa Libera sau Vocea Americii... Am inteles de la colegi ca **Ursu nu a recunoscut la ancheta ceea ce ii interesa** si pentru acel motiv a fost introdus in camera cu cei doi arestati care erau informatori de camera... deoarece **trebuiau obtinute date pentru ancheta**". (din declaratiile martorului Udrea Marian, 1994-17-02)

"Despre Ursu Gheorghe am aflat ca... avea legaturi cu Europa Libera si Vocea Americii, ca acest detinut **nu a recunoscut la ancheta niciodata faptele ce i se imputau** si de aceea fusese introdus in camera cu el cei doi informatori... De cate ori detinutul era dus la ancheta, se facea o audiere a lui in camera... aceasta discutie era interceptata telefonic prin T.O. prin care se interceptau convorbirile din camera, astfel ca cel ce asculta auzea tot inclusiv urletele." (din declaratiile martorului Udrea Marian, 2000-11-02).

"... mi-au spus ca au fost introdusi acolo cu [Gheorghe Ursu] **pentru a afla de la acesta ceea ce nu au reusit sa afle anchetatorii...**" (din declaratia martorului Popa Dan, 1994-02-01).

[Ursu] avea legaturi cu postul de radio Europa Libera. Ursu Gheorghe a fost dus la ancheta si cind a revenit era rosu la fata si se tinea de burta... Era clar ca era in acea stare datorita anchetei la care fusese supus... am aflat ca Ursu Gheorghe Emil ar fi fost anchetat de Securitate si ca **nu ar fi reusit sa afle de la el ce-i interesa...** Ursu Gheorghe Emil a fost adus de la

ancheta cu patura". (din declaratia martorului Popa Dan, 1999-01-18).

"In acest arest se aflau si cei cercetati de Securitate, asa cum a fost si detinutul Ursu Gheorghe... Personal am auzit chiar de la detinutul Clita Marian ca il batea in camera pe Ursu Gheorghe pentru a-l spune ce legaturi avea cu unele persoane din afara... Clita Marian se lauda fata de noi inainte de eveniment ca daca scoate ceva de la Ursu va fi pus in libertate." (din declaratia martorului Ionita Stefan, 2002-08-09).

"... In jurul orei 11 noaptea, a fost dus la ancheta... a fost readus cu vizibile urme de violenta pe parte dreapta a obrazului si zona nasului, unde se observau urme de sange. Ii curgea sange din ureche si nas. Spunea ca... a fost batut... de un... maior de securitate... Ursu Gheorghe spunea ca era anchetat pentru jurnalele pe care le tinuse..." (din declaratia martorului CS 1990-11-30)

"Mi-a spus ca era lovit la interogator de cel care-l ancheta. Mi-a spus ca a scris niste documente impotriva regimului. L-am vazut lovit la palme, ulterior in zona capului. Mi-a spus ca anchetatorul era ofiter de securitate. Aceste urme de lovituri apareau dupa fiecare interogator... In urma loviturilor primite in zona abdominala suferea de incontinenta..." (din declaratia martorului CS, 1998-06-22)

"Am observat ca Ursu Gheorghe dupa ce era scos la ancheta venea batut... datorita palmelor umflate si intr-o etapa ulterioara datorita leziunilor din zona capului. El spunea ca il bate anchetatorul. Ursu Gheorghe s-a intors lovit la cap singerind..." (din declaratia martorului CS 2002-02-27)

"Ursu era anchetat de Securitate in legatura cu un jurnal in care consemnase opinii personale impotriva conducerii de stat si partid..." (declaratia martorului Clita Marian, 1990-03-21).

"...trebuia sa ne spuna tot ce stia si facuse cu privire la acele note... in care si-a adus dezacordul fata de regimul ceausist... Noi trebuia sa aflam si eventualele retele care l-au ajutat pe Gheorghe Ursu sa scoata materiale scrise din tara cu directia unor cotidiene occidentale sau posturi de radio care faceau denigrari la adresa regimurilor comunisto-totalitare din Est... Era foarte stabil, fusese la izolare in lanturi si catuse in pozitia in picioare cu minile laterale infinse prinse cu catuse de pereti si executind in aceasta pozitie 17 ore zilnic." (declaratia martorului Clita Marian, 1995-04-19/27)

"...interogatoriile erau luate la DSS. Am aflat de la victima ca aceste interogatorii erau brutale deoarece el nu vroia sa colaboreze cu organele Securitatii cu privire la existenta sau trimiterea in afara tarii a unor materiale cu caracter de propaganda. Mai ales dupa ce era scos la interogator l-am vazut cu urme de lovituri. Am vazut ca fata prezenta urme de palme si de citeva ori cu sange pe camasa... In apropierea datii de 15 nov 1985 in urma unui interogatoriu victima a venit in celula acuzand stare grava de voma si dureri in zona abdominala... In toata perioada oct - nov. 1985 victima a fost dusa la DSS." (din declaratia martorului Clita Marian, 1998-06-22)

"Clita intreba ceva in legatura cu un jurnal in care Ursu ar fi scris aspecte negative ale situatiei din tara". (din declaratia martorului Palamariu Florinel, 2002-02-06)

"...era chiar un fapt notoriu ca [ing. Ursu] este impotriva lui Ceausescu... impotriva sistemului... In timp ce Ursu era schlinguit, era intrebat de scrisori trimise afara din tara... scrisori care erau impotriva regimului de atunci." (din declaratia martorului PG, 2000-05-25)

"Stiam ca Ursu Gh. a scris ceva impotriva conducerii tarii de atunci, si coroborand cu regimul pe care i-l aplicau colegii de celula am tras concluzia ca este ordin de sus se fie exterminat." (din declaratia martorului PG, 2002-02-27)

"...am auzit ca se discuta despre un manuscris cu continut anti-ceausist si pentru care detinutul care il avea era batut" (din declaratia martorului MC, 2000-05-25)

"Doi detinuti il anchetau efectiv pe un al treilea citindu-i dintr-o scriere legata de convingerea politica de atunci, scriere a anchetatului. In aceeași camera auzeam zilnic batai..." (din declaratia martorului MC, 2002-02-27)

"[Gh. Ursu] mi-a povestit tot in limba franceza ca este detinut din motive politice, respectiv pentru tinerea unui jurnal intim in care isi exprima dezaprobarea fata de regimul existent in acea data in tara... Ursu Gheorghe mi-a relatat ca a fost maltratata de anchetatori". (din declaratia martorului CI, 1990-11-30)

"Ursu Gheorghe ne-a povestit ca a fost cercetat de Securitate si ca la Militie a fost adus pentru 'un dolar'. Mai spunea ca avea un jurnal in care scria de familia Ceausescu si ca era corespondent la Europa Libera. Prima data cind a fost scos, la revenirea in camera Ursu Gheorghe isi freca palmele si am vazut ca le avea congestionate... A doua oara cind a fost scos la ancheta, la revenirea in camera Ursu Gheorghe se tinea cu minile de burta". (din declaratia martorului MG, 1994-01-04)

"... el ne-a spus ca ar fi retinut intrucat i s-a gasit un jurnal in care a facut aprecieri injurioase la adresa familiei Ceausescu... A fost scos la ancheta de 2-3 ori si cand a revenit ne-a povestit ca a fost intrebat in legatura cu caietul respectiv." (din declaratia martorului RV, 1993-12-22)"

"Fac precizarea că, în perioada când Ursu Gheorghe era cercetat la Direcția a VI-a, în primăvara anului 1985, am fost contactat de un ofițer de la Direcția a I-a care răspundea pe linie de scriitori și poeți, care m-a consultat pentru o posibilă recrutare a lui Ursu Gheorghe, pe această linie. M-am oferit să intermediez întâlnirea, dar acesta nu a fost de acord însă, după un timp, m-am reîntâlnit cu ofițerul, respectiv acesta a venit la mine la birou și mi-a comunicat că Ursu Gheorghe l-a refuzat categoric." (din declaratia martorului Dumitraciu Ion, fost ofiter de securitate, 2015-10-06, SPM).

Fragment de jurnal - Vizita la Geo Bogza (1982)

De unde rezulta planul lui Gheorghe Ursu, in care a incercat sa-i atraga pe mai multi prieteni scriitori, de a se da citire unui manifest anti-ceausist in cadrul Congresul PCR

Eu: - Si eu am venit pentru o problema personala! El a facut un gest respingandu-mi modestia.

Eu insist: - Vreau sa respir un aer mai curat! Ii spun: Cu 5 ani in urma, la locul meu de muncă scrisesem cu litere mari niste lozinci, pe care, după 2 ani, am fost obligat să le scot. Erau luate din Secolul 20.

Geo Bogza: - În Secolul 20 nu sunt lozinci!

Eu: - Citate care pentru mine au devenit lozinci! Le las la o parte pe celelalte, dar asta e f.f. importantă. Scot hărtia din buzunar si-i citesc rar si apăsă, spunând însă autorul le urmă, ceea ce era o greșeală, trebuia, pentru a conferi textului mai multă forță, să încep cu: Iată ce scria cu 150 de ani în urmă Simon Bolivar, eliberatorul Americii latine, una din cele mai nobile figuri de revolutionari din istorie: „Nimic nu este mai primejdios [ca în fruntea tarii sa stea acelasi cetatean mai mult de 5 ani, pentru ca exista pericolul sa devina dictator]...". Apoi continui: - Dacă as avea acces în sala Congresului, as cita acest text. Dar neavând și citind în ziar că Eugen Jecbeleanu e delegat la Congres, mă gândesc că dacă el ar citi în fata a 2000 de oameni asta, ar fi un fapt de mare răsunet, chiar dacă nu s-ar prăbusi Ceausescu.

G.B.: - Nici n-ai putea spune 5-6 vorbe, te-ar înhăta securistii si te-ar duce stii tu unde. Dar stii care ar fi efectul unui astfel de teatru? Imediat Ceausescu ar intra în relatii de caldă amiciție cu Brejnev si ar importa de la Brejnev niste medici psihiatri, au ei un fel de a-ti găsi boala, îi zic parcă „paranoia discretă"... Am citit eu, despre spitalele psihiatrice, o carte a lui Bukovski, e îngrozitor...

Eu: - Dar Jecbeleanu e prea sus, e evident că n-ar fi arestat, si-ar pierde niste posturi, membru în C.C. si alte pensii...

Fragmente din dosarul de urmarire informativa al Ninei Cassian

Redarea de catre Securitate a unei conversatii ascultate prin TO ("tehnica operativa") in casa poetesei legate de anchetarea prietenului sau Gheorghe Ursu, din care rezulta aceeasi determinare a acestuia de a atrage alti scriitori in actiunea anti-Ceausista si despre scrisorile trimise de el la Europa Libera

Red din lb rom 208 27 V 1985
Exemplar unic
File 7 Strict secret
Post 13/6 Zid nr 0610/151/D.V.

Tov.
Raportati-mi despre ce este vorba.
SS indesc.
30.05.1985

"MIRA" [numele de cod al "obiectivului" Nina Cassian]

...
Seara se aude din nou "M" facind o conversatie uzuala cu o persoana.
La un moment dat "M" si-a pus amicul in tema cu situatia inginerului in ancheta. "Se afla in situatia asta de doua-trei luni. L-au luat, l-au lasat, iar l-au luat, iar l-au mai lasat, etc. [Le-a spus] "Astea sint opinile mele" sau ceva de genul asta. Si i-au zis: "Te aruncam pe fereastra!" ...In fine! Sint niste cizme, stii? Sint niste flinte sub orice critica. Aia mai de sus sint mai politici: V-ati nenorocit cariera, domnule inginer!" Chestii d'astea, asa. Zice: "Ce ginditi Dumneavoastra despre povestea asta?" El e un sincer, nu-i un disimulat, nu vede cum, nu stie cum, nu stiu nici eu sa mint... Le zice BARBU [BABU]: "In cel mai rau caz, ma gindesc c-o sa-mi faceti un proces, iar in cel mai bun caz o sa ma chemati aici cu doua valize ca sa-mi dati jurnalul inapoi." (Rid)

...
Rezulta ca BARBU a avertizat-o pe "M" de anchetarea lui prin intermediul cuiva, adica s-o atentioneze ca se afla si ea in colimator la ora asta "si mi-a spus acele puncte care mie mi se par niste r.....".

...
BARBU rezulta din discutie i-a comunicat "M" ei ca intentioneaza sa le trimita scrisori lui JEBELEANU si lui BOGZA cu lozincă lui Bolivar, si anume "Un conducator n-are voie sa stea mai mult.", lucru pe care l-a consemnat si in jurnalul lui cu mentiunea ca l-a comentat cu ea. "M" este putin impacientata nestiind ce ar putea pati...

Aduc in discutie cazul lui DORIN TUDORAN caruia i se refuza emigrareail explica astfel: "Daca-i da drumul lui TUDORAN dupa cite a facut si sint publice adica cu vorbit, cu ala, cu "E(ur)L(ib)", scrisori, etc. miine au cinci sau zece din astia. "M" isi aminteste de GOMA si presupune ca "pe el l-au expulzat". Interlocutorul revine la problema de mai sus pentru a-si continua ideea: "Metoda pe care ei o practica acuma este: "Nici un fel de concesie!" Daca facem o concesie, trebuie sa facem zece."

...
"M" se teme ca povestea cu BARBU pentru plecarea ei in SUA. Musafirul o sfatuieste pe "M" ca la o eventuala chestionare a ei de catre organele noastre sa nege afirmatiile pe care BARBU le face in jurnalul lui despre ea si unele comentarii facute in comun, dar sa nu nege ca se cunosc si ca s-au vazut uneori. Au dezbaturat mult timp aceste chestiuni. Musafirul a sfatuit-o apoi pe "M" ca numai in sensul celor aratate mai sus sa dea ...in scris organelor noastre. Sint de acord ca "pentru ei asta-i o dovada ca, uite ce fac scriitorii, uite atmosfera, uite ce au astia in burta".

...
"M" a aflat ca BARBU continua sa fie anchetat si sa dea declaratii in legatura cu jurnalul lui.

...
Rezulta ca prietenilor "M"ei li s-a facut, nu demult, perchezitie la domiciliu, inclusiv la carti.

...
"M" a aflat de la BARBU ca "ei au venit la el cu asa un dosar: "Uitati ce avem noi aici despre Dumneavoastra!" adica un dosar pe care scria Codul PENAL. Musafirul presupune ca s-ar putea ca "ei" neavind dovezi impotriva ei, nici sa n-o cheme.

...
"M" exemplifica cazul GEORGETEI DIMISIANU care a fost dusa de la o editura la alta, eveniment care l-a revoltat pe multi scriitori si i-a determinat sa devina semnatarii unei scrisori adresate conducerii scrisoare care n-a avut nici un efect, nici de o parte, nici de alta. "M" si amicul ei fac remarcă ca datorita unei tensiuni interne mai toti scriitorii sint dezorientati iar BARBU SI SORANA [...] sint chiar nauci (ofteaza). Musafirul face urmatoarea remarcă: "din mii de oameni cu care te vezi tu, cel putin 10 la suta sint informatori directi sau indirecti" iar "M" il aproba nearatindu-se surprinsa de aceasta realitate cu atit mai mult cu cit e vorba de o antipatie reciproca, antipatie pe care nu poate si nici nu incearca s-o ascunda.

...
"M" stie ca BARBU a ajuns in cadrul anchetei la capitolul "DECLARATII DESPRE PRIETENI", deci, inclusiv si despre ea. "M" stie ca BARBU vorbeste in jurnalul lui despre fascistii si tot grupul ala, el fiind un baiat foarte cinstit, adica vorbeste despre "ei" (e vorba de "seful statului si sotia lui) in niste termeni ingrozitori." "M" se teme ca organele noastre sa nu traga concluzia ca "el este un dusman, iar ca toti prietenii lui fac parte din acelasi complot." Musafirul o dezaproba pe "M" ei avind impresia ca "ei cauta cit mai multe fapte compromitatoare in legatura cu persoanele care se afla in jurul lui, "iar in ceea ce o priveste, vor incerca sa afle cit mai multe lucruri din declaratiile ei, dar, de facut nu-i vor face nimic, neexistind dovezi certe.

...
"M", rezulta din discutie, s-a gindit la o eventuala perchezitie si la ea, si a aruncat o serie de materiale, desi n-a putut umbra "prin toate hirtogele". Explica ca-si pastreaza in continuare jurnalul ei doar. Musafirul presupune ca "ei au luat din jurnalul lui BARBU lucrurile compromitatoare ca fapte" iar "M" il confirma acest lucru precizind: "Acum citiva ani l-au chemat pe IOSIF NAGHIU pentru nu stiu ce si, bineinteles, ca l-au intrebat si de mine, adica, ei de mult ma suspecteaza."

((Pe lateral apare nota, cu alt scris) A DECONSPIRAT!))

...
"M" relateaza amicilor ei apoi ca "BARBU a trimis la 'EL' si niste materiale care s-au citit", de exemplu un material a fost in legatura cu cutremurul si masurile luate de conducerea superioara de partid si de stat, masuri, care au fost dupa autor, de fapt antimasuri. Musafirul e de parere ca "ei" vor cauta s-o intimideze pe "M", iar pe BARBU, dupa cele intimplate, vor cauta sa-l transforme intr-un agent al lor...

...
In continuare "M" are ocupatii si vizioneaza emis. TV, raspunde solicitarilor telefonice curente, apoi se culca.
Cpt L.O.
30 V 1985

...

MOMENTUL CUTREMURULUI din 4 martie 1977

Ca inginer cu o lunga experienta si specializare in lucrari de rezistenta, inclusiv anti-seismica, Gheorghe Ursu a fost desemnat imediat dupa cutremurul din 1977 ca sef de proiect la Blocul Patria / ARO de pe bulevardul Magheru din Bucuresti. In aceasta calitate, Babu a participat pe 4 iulie 1977 la singura sedinta cu seful statului, moment in care s-a convins mai mult ca oricind de "paranoia" si criminalitatea acestuia. Ceausescu a adunat toti factorii de raspundere din constructii, de la Ministru pina la sefii de proiecte, pentru a le da ordinul de a opri consolidările blocurilor avariate, cu consecinte dezastruoase, dupa cum releva chiar o nota informativa si un document de sinteza al Securitatii.

Din relatarile lui Gheorghe Ursu si din contextul istoric si economic al aceluia moment rezulta ca Ceausescu a dat acest ordin pentru ca era pur si simplu nemulțumit de costurile consolidărilor. După cutremur el a vazut posibilitatea „reconstruirii” Bucureștiului ca un "nou oraș" asupra caruia sa-si lase o amprenta faraonica. A inceput un vast program de investitii, preluind si ideea mai veche a lui Carol al II-lea de a amplasa Camera Deputațiilor pe Dealul Arsenalului. Ambitiosul "Proiect București" al dictatorului, o replică a capitalei Coreei de Nord, nu putea incepe atita vreme cit santierele de consolidari de dupa cutremur erau inca in lucru. Astfel in

sedinta respectiva din 4 iulie 1977. Ceausescu a interzis continuarea lucrarilor de consolidare. Suprafetele trebuiau tencuite si majoritatea santierelor eliminate pina la 23 august 1977.

Notele verbatim ale lui Gh. Ursu din sedinta cu N. Ceausescu
(In care dictatorul a ordonat sistarea lucrarilor de consolidare a blocurilor avariate de cutremur - 1977)

"Tov. secr.gral. Ceausescu

Sed. din 4 iul. 1977
(Urmarii cutremurului)

Sa se puna capat activitatii comisiilor, care au creat o psihoza. Nici un bloc nu poate fi demolat fara aprobare speciala. S-a dat dispozitie sa nu se inchida niciun magazin. Comisiile centrale au facut actiuni iresponsabile. Scoaterea din functiune a zeci de imobile care n-aveau nici o avarie. Cladirile puse intr-o situatie care depaseste cu mult ceea ce cutremurul a distrus. Nu exista nicio justificare, ci pur si simplu o conceptie gresita a proiectantilor.

Am vazut 5-6 imobile, n-am vazut decit 2 stilpi fisurati.

ARO a functionat Barul. E un stilp fisurat in capatul celalalt. SCALA a functionat, de o saptamina. Cica s-au gasit cladiri fara fundatii. Nu ne apucam sa facem ce nu s-a facut cu 40 de ani sau 50 de ani in urma! Tot felul de lucruri de domeniul romanilor de aventuri, cu expertize, incercari, echipe de specialisti... V-a pus pe voi careva sa masurati cum s-a construit acum 50 de ani? Numai niste oameni iresponsabili... Ce-i asta profesorii? Nu lor le-am dat ordinul sa punem ordine in capitala. Voi, activul de partid raspundeti de fiecare zid distrus. Intreaga gindire trebuie revizuita: Trebuie sa-i tragem la raspundere pe proiectanti. S-au apucat sa ciocaneasca sa vedem fisuri ascunse. Am fost de acord, dar nu sa demolati capitala. Se opreste orisice echipa de verificare, am dat ordine la Militie si Procuratura sa-i bage la inchisoare. Cine le da voie sa intre in domiciliul cetatenilor?

In imobilele mari se fac lucrari de consolidare locale...cu ciocanul pneumatic sa sparga stilpii ca dupa aceea sa-i consolideze. Trebuie in mare sa terminam pina la 23 August, afara de citeva cladiri pe care le vom examina separat.

Am vazut solutii moderne cu ciment si...solutii chimice. Sintem in stare sa punem capitala jos la pamint. Un arhitect sau inginer nu dovedeste o mai mare pricepere daca distruge, ci daca repara. Sa nu ne impresioneze ca-i profesor, va trebui sa vedem cine plateste ce s-a distrus. Oamenii, numai in centru, si-au concentrat atentia sa distruga totul. Nu se mai admite nici o reparatie capitala. La fel se intimpla cu ministerele; vin cu solutii care costa de 2 ori cit o cladire noua. Sa ne adresam direct meseriasilor fara forme birocratice si financiare: sinteti 10 insi, va dau 5000 de lei, faceti aici si aici."

Sursele Securitatii informeaza despre prabusirile care au urmat "dupa ce au fost scosi popii".
Gheorghe Ursu va continua consolidarea "chiar daca ca suporta costul lucrarilor"

Documente ale Securitatii identificate recent la CNSAS releva atentia cu care a urmarit regimul Ceausescu, prin Securitate, mediul ingineresc in urma acelei sedinte. Foarte relevanta in acest sens este informarea unui "rezident" - un angajat al Securitatii "plantat", in acest caz, intr-o institutie de constructii. Erau urmariti in special inginerii si locatarii care s-au impotrivit, ca si Gheorghe Ursu, ordinului criminal. Rezulta ca Securitatea ii avea deja in vizor pe Gheorghe Ursu, cel care, ca sef de proiect la blocul Patria, a declarat ca "va camasui doi stilpi peste avizul IGSIC chiar daca va suporta costul lucrarilor din salariul sau".

Rezulta din aceste documente ca Securitatea (si probabil Ceausescu) stiau in acel moment foarte bine despre prabusirile care au avut loc la unele blocuri si dupa cutremur (chiar inainte de 23 august 1977), mai ales in momentul sistarii lucrarilor de consolidare si indepartarii schelelor / popilor. Mai mult, stiau "de la sursa", adica de la specialisti, ca oprirea consolidarilor comporta risul pierderii a mii de vieti omenesti la un eventual nou cutremur. Proiectele initiale, din martie-iunie 1977 (care urmareau ca la cladirile vechi sa se asigure "cel putin la situatia dinainte de cutremurul din 1940", iar la cele noi "siguranta prevazuta in proiect") fusesera comentate pe larg "in presa, la radio si televiziune". Cu privire la schimbarea dramatica de dupa sedinta din 4 iulie 1977, autorul informarii amintite - un inginer aparent cu cunostinte profesionale solide si bine informat - nu face insa referire la ordinul lui Ceausescu. El se refera doar la "noua dispozitie" de la "Inspectorat", "impreuna cu ICPDC", care au interzis "luarea unor masuri de asigurare suplimentara a cladirii la sarcini seismice". Autorul chiar explica, dupa cum se poate vedea, in termeni tehnici, dar usor de inteles si de cititori neavizati, de ce "reparatiile locale" (doar pentru "fisurile vizibile") care "practic s-au aplicat la majoritatea cladirilor", "nu asigura constructia la sarcini orizontale". Explicatia inginerului e confirmata de "o serie de avarii grave" care au aparut dupa cutremur, dar mai ales dupa sistarea consolidarilor - prabusiri de stilpi si scari interioare, inclusiv la cladiri centrale, chiar din vecinatatea Comitetului Central al PCR. Informarea evidentiaza nemulțumirea locatarilor si a populatiei in general, care luasera la cunostinta de proiectele asiguratoare initiale, ca si de standardele anti-seismice care tocmai fusesera aprobate pentru cladiri noi.

Un sumar al "informarii" inginerului rezident este alcatuit de Securitate, si contine si o lista a avariilor care au avut loc dupa ordinul din 4 iulie. Sumarul include atitudinile de nemulțumire in rindul locatarilor (care au facut memorii la CC si au introdus si "actiuni in instanta") si inginerilor. Un caz unic printre acestia din urma il reprezinta, la "Hotel Patria", ing. Gheorghe Ursu, care a afirmat ca "va camasui doi stilpi chiar daca ca suporta costul lucrarilor".

In pofida acestor semnale de alarma, si cu toate datele concrete, indubitabile, asupra pericolului lasarii blocurilor neconsolidate, Ceausescu a persistat, in hotarirea lui, si in planul noilor constructii megalomane. Multe din blocurile avariate la 4 martie 1977 au ramas in aceeași stare, fiind si astazi "un pericol public". Lista lor cu "buline rosii" poate fi vazuta pe situl de specialitate al Primariei Bucuresti.

Toate aceste date conduc fara dubiu la concluzia ca Ceausescu a cautat cu orice pret sa nu fie vazut ca autor al ordinului criminal. Riscurile "politice", asa cum se exprima chiar informatorul, erau prea mari. Este evident ca Securitatea a avut din acel moment misiunea sa blocheze difuzarea oricaror informatii despre sedinta din 4 iulie 1977, si in general, despre gradul de pericolozitate in care au ramas cladirile.

Scrisoarea si emisiunea despre cutremur de la Europa Libera

Ca si la celelalte santiere, si la blocul Patria s-au oprit consolidarile si s-au tencuit suprafetele. Gheorghe Ursu a refuzat sa semneze proiectul astfel ciuntit, si s-a hotarit sa scrie o scrisoare prin care sa informeze opinia publica prin Europa Libera. Nu a reusit sa gaseasca o metoda de expediere confidentiala, dar in octombrie 1978, cu ocazia unei excursii la Paris, i-a inminat scrisoarea direct lui Virgil Ierunca, pe care-l cunostea din 1974. Emisiunea rezultata a fost difuzata pe 4 si 5 martie 1979, cu ocazia aniversarii cutremurului, in cadrul programului "Povestea vorbei" al lui Virgil Ierunca. Transcrierea ei fost gasita recent la Institutul Hoover din SUA, institut care pastreaza arhiva Europei Libere.

Ce a urmat se poate citi in Dosarul Penal al lui Gheorghe Ursu, inginerul neascunzind in fata anchetatorilor PIRVULESCU si HODIS motivele pentru care s-a vazut "constrins de propria constiinta" sa scrie la Europa Libera. Mai mult, se vede din aceste declaratii ca anchetatul a incercat chiar sa-i convinga pe anchetatori, apelind la ceea ce spera sa fie o urma de umanitate in acestia, de justetea pozitiei sale, pentru a-l face sa inteleaga "riscul pierderii de vieti omenesti". Nu a reusit. Mai mult, obtinuta lui, hotarirea de a nu ceda, de a nu "colabora", de a nu-si "turna" pretenii i-au facut pe inculpatii PIRVULESCU si HODIS sa-l ancheteze din ce in ce mai salbatic, intre altele, pentru "materialele in care a comentat de pe pozitii dusmanoase masurile luate de partid in domeniul constructiilor din Romania, care au facut obiectul mai multor emisiuni" ale postului de radio "autointitulat Europa Libera".

Fragmente din Dosarul Penal al lui Gheorghe Ursu de la Securitate: declaratii date de Gheorghe Ursu anchetatorilor PIRVULESCU si HODIS

"Trebuie sa fac ceva". In vara lui 1977 a avut loc la cel mai inalt nivel o constatare pe tema consolidarii blocurilor in urma seismului din 4 martie 1977 la care am participat si eu in calitate de sef de proiect la consolidarea blocului Patria din Bucuresti... Considerind ca

la acea data s-au luat hotărâri care nu corespundeau realității, eu m-am gândit ca trebuie să fac ceva ca să se reia unele consolidări, fapt pentru care am crezut că prin prezentarea punctului meu de vedere la Europa Liberă, unele organe din țara noastră vor intra în alertă și vor lua măsuri.

- Fiind la Paris și știind că Virgil Ierunca lucrează la ORTF și la Europa Liberă, am hotărât și am luat legătura cu el... Am redactat materialul al cărui conținut era ca în București nu s-au efectuat consolidări care să asigure stabilitatea construcțiilor deteriorate, în eventualitatea unui nou cutremur.

"Am fost împiedicat chiar de Conducerea Superioară să fac consolidarea". În 1977, după cutremur, am trait o mare zguduire sufletească, din cauza faptului că în tot efortul meu de a face o consolidare serioasă a blocului Patria (la care fusesem numit șef de proiect) am fost împiedicat de forurile mele superioare, și în ultima instanță, la 4 iulie 1977 chiar de către Conducerea Superioară, să fac consolidarea. Atunci, în sala de ședințe, a CC a PCR ni s-a ordonat tuturor șefilor de proiect de consolidări să încetăm imediat "lucrările de reparații".

Aceasta zguduire a conștiinței mele de inginer constructor s-a tradus printr-o dorință de a atrage atenția atât organelor responsabile cât și locatarilor din blocurile ramase consolidate cu totul insuficient, asupra primejdiei ca la un eventual alt cutremur aceste blocuri s-ar putea prăbuși. În ședința respectivă imi pregătisem următoarea luare de cuvânt: *Tovarășe Președinte, vreau să vă încredințez ca atât eu cât și colegii mei care au răspuns de consolidări, chiar dacă în unele cazuri se vor fi făcut exagerări sau supradimensionări, am fost totuși mințiți de un singur scop: să se evite, în eventualitatea unui nou cutremur, pierderea de vieți omenești.* Din cauza atmosferei înghețate din sală, în care nimeni dintre ingineri, directori, etc. nu a cutoțezat să spună ceva iar Primul vice Pres. al Capitalei, tov. Dumitrescu și-a făcut o foarte aspră autocritică, n-am avut curajul să spun fraza pe care o planuisem. Nici mai târziu n-am mai încercat să sesizez organele superioare deoarece măsurile de încetare a consolidărilor s-au precipitat, conduse fiind de Ing. Mircea Georgescu și alte persoane de răspundere.

Am aratat cele de mai sus mai în detaliu deoarece **exact aceste fapte** (sublinierea lui Gh. Ursu) m-au determinat ca în Octombrie 1978 să-l caut la Paris pe Virgil Ierunca, să-i spun despre zguduirea mea și să-i propun să scriu un material privind cele de mai sus.

"Datoria față de conștiință". Aproximativ în martie 1979 la emisiunea "Povestea Vorbei" a lui Virgil Ierunca de la Europa Liberă s-a difuzat un material care se baza în cea mai mare măsură pe textul pe care i-l predasem eu.

Trebuie să arăt foarte clar ca cele două scrisori expediate de mine la "Europa liberă" și a treia (pe care nu am trimis-o) nu au fost determinate în nici un fel de alte persoane, nici de discuțiile purtate pe marginea emisiunilor aceluiași post de radio, nici de exemplul vreunei alte persoane, ci au pornit, în toate cele 3 cazuri, din sentimentele mele subiective de luare de poziție față de împrejurări, considerând ca este de datoria mea față de conștiință să exprim aceste sentimente.

Prin cele 2 materiale trimise și al treilea neexpediat, nu m-am făcut purtător de cuvânt al nici unei alte persoane, nu am primit sfatul sau ideile nimanui, ele exprimând păreri ale mele, intime și subiective.

Deasemenea, repet că expedierea acelor scrisori nu a avut în vedere nici un fel de rasplata sau remunerație materială.

Declarația din 2 martie 1985. Revolta. "Riscul pierderilor de vieți omenești". "Referitor la legăturile mele cu postul de radio "Europa Liberă", declar următoarele:

L-am cunoscut pe Virgil Ierunca în 1974, în împrejurările pe care le-am relatat într-o declarație anterioară... Virgil Ierunca m-a invitat, prin soția sa, Monica Lovinescu, la locul său de muncă de la Radioteleviziunea Franceză... Mi-a dat un număr din revista Ethos și 2-3 numere din revistele Limite, pe care le redacta el... În 1978... i-am relatat despre o problemă profesională care mă chinuie de la cutremurul din 1977. Am relatat în declarații anterioare despre această problemă, care, în rezumat, reprezintă revolta mea și sentimentul de culpabilitate ca am fost obligat să întrerup lucrările de consolidare ale blocului Patria, la care fusesem șef de proiect consolidare. Am relatat anterior că spre a atrage atenția autorităților noastre precum și a locatarilor din acel bloc ca consolidarea nu s-a făcut cum trebuie și ca la un eventual nou cutremur există riscul pierderilor de vieți omenești, am scris un articol în acest sens, pe care l-am predat lui Virgil Ierunca, spre a-l difuza prin Europa Liberă...

La plecarea din Paris Virgil Ierunca mi-a dat... volumul II din Arhipelagul Gulag de Soljenitin, și "Sistemul totalitar" de Hannah Arendt. Aproximativ în martie 1979 la emisiunea Povestea Vorbei a lui Virgil Ierunca de la Europa Liberă s-a difuzat un material care se baza în cea mai mare măsură pe textul pe care i-l predasem".

Scurt istoric al cazului

Babu a fost urmărit începând din anii '70, prin acțiunea Securității cu numele de cod "Calatorul", pentru că avea legături cu disidenți din vest, pe care i-a vizitat, și apoi pentru că era suspectat a fi fost autorul scrisorii despre modul criminal în care Ceaușescu a dispus oprirea consolidărilor blocurilor avariate de cutremurul din '77, scrisoarea citită la Europa Liberă. În timpul anchetei din perioada ianuarie - mai 1985, Babu povestea familiei, în fiecare seară (dar și ocazional prietenilor - mai ales aspectele care îi puteau viza pe aceștia) despre motivele anchetei. Erau în exclusivitate politice, și anume legate de activitățile și atitudinea sa îndreptate împotriva regimului Ceaușescu. Faptele care-i preocupau cel mai mult pe anchetatorii direcției a 6-a cercetări penale a Securității (maiorul securitate PIRVULESCU Marin, asistat de locotenentul Hodis Vasile, și uneori de colonelul Vasile Gheorghe, șeful direcției) erau:

- modul cum a transmis la postul de radio Europa Liberă materiale în care critica familia Ceaușescu, și mai ales scrisoarea în care îl acuză pe Ceaușescu de ireponsabilitate criminală pentru modul cum a oprit consolidările blocurilor avariate de cutremur.
- despre contactele sale cu disidenți români din străinătate (Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Camil Băciu și alții de la posturile de radio Europa Liberă și Deutsche Welle)
- despre prietenii săi din domeniul culturii; îl banuia pe Babu de a fi organizatorul unui grup de disidenți; două detalii: suspectau ca notele transcrise dintr-o partitură muzicală (simfonia 39 de Mozart, luată cu împrumut de la compozitorul Anatol Vieru, ce urmau să facă parte dintr-un eseu la care Babu lucra), aflate printre scrierile lui, erau un mesaj secret către alți "participanți"; și mai suspectau că Bernini - despre al cărui stil baroc Babu făcea dese referințe în jurnalul de călătorie în Italia - era de fapt numele de cod al unui disident(!). Îi preocupau mai ales întâlnirile cu scriitorii (Geo Bogza, Nina Cassian, Iordan Chimet, Dan Desliu, Radu Cosasu, Radu Albala, Ștefan Augustin Doinas) dintre care unora, Gheorghe Ursu le propunea modalități de rezistență intelectuală, inclusiv un manifest anti-totalitar care să fie citit în plenumul Marii Adunări Naționale sau Congresului PCR (vezi fragmentul de jurnal "Intâlnire cu Geo Bogza" din capitoul "Babu" al volumului "Cartea prietenilor mei").
- despre "intenția" să de a-și procura o pușcă cu lunetă "pentru a ucide persoane cu funcții înalte în Partid și Stat" (evident, era mai degrabă un joc în care se refugia uneori împreună cu membri ai familiei și prietenii; desigur Babu le dădea uneori fiori reci acestora, spunând că dacă chiar ar avea-o, ar merita riscul - "mor eu, dar poate scapa 20 de milioane de români de paranoic...").
- despre afișele anti-totalitare pe care le ținea la birou, și intenția să de a le distribui
- despre intenția de a-și publica jurnalul

Anchetatorii doreau să ajungă la un complot anti-ceaușist, sau macar la un grup de rezistență intelectuală, în care să-l implice pe acei scriitori "cu concepții dusmanoase" dintre prietenii săi. Este evident din zecile de măști și documente ajunse la lumină, că l-au torturat pentru a extrage aceste informații, și că l-au ucis pentru că:

- n-au obținut ceea ce urmăreau.
- Babu îl acuzase pe Ceaușescu de crimă, în scrisoarea citită la Europa Liberă despre cum dictatorul a dispus sistarea lucrărilor de consolidare a blocurilor avariate de cutremur - deci dintr-o răzbunare venită de la varf.

- nu mai puteau sa-l lase liber, dupa ce l-au supus torturii; din marturie rezulta clar ca Babu nu se lasa "re-educat" – deci ar fi vorbit, odata aflat in libertate. Exista un interes international (vezi documentele din care rezulta ca departamentul de stat american facea presiuni, in timpul detentiei lui Babu, pentru eliberarea lui; la care ministrul de interne de atunci, Gh. Homostean, si ministrul de externe, Stefan Andrei, pretindeau ca Ursu era un caz de drept comun, nu politic). Cu atat mai mare era interesul ca Babu sa nu iasa viu de acolo: era evident ca ar fi dezvaluit natura politica a arestarii si torturii la care fusese supus, un risc prea mare pentru regimul Ceausescu. A fost ucis exact cu o zi inainte de expirarea celui de-al doilea mandat de arestare preventiva, si cu trei zile inaintea procesului simulat de drept comun.

In acea perioada Andrei Ursu a fost anchetat si el de aceiasi ofiteri de Securitate, Parvulescu si Hodis; marea majoritate a intrebărilor fiind legate de aceleasi fapte: modul cum au fost transmise materialele la Europa Libera, "intentia" lui Gheorghe Ursu de a-si procura pusca cu luneta, planurile de a distribui afise, contactele din strainatate si din tara. Inclusiv "Bernini"...

In aprilie 1985, cind intrebarile au inceput sa se axeze pe activitatile prietenilor sai, Babu a refuzat sa mai dea declaratii. A relatat familiei ca atunci a fost amenintat de mai multe ori de catre maiorul PIRVULESCU, care odata l-a luat de umeri si l-a zguduit, spunandu-i: "Ba, vorbeste ca te arunc pe fereastra!". I s-a spus ca "or sa gaseasca ei metode sa-l faca sa vorbeasca". A continuat sa refuze sa dea declaratii despre prietenii sai. L-au amenintat ca familia va avea de suferit. I-a intreat pe sotie si fiu, mai mult retoric, ce sa faca. Evident se simtea raspunzator si pentru ei. In final, le-a spus: "ce-or sa-mi faca ? sa ma omoare... eu asa ceva nu pot sa fac. N-as mai fi eu insumi...".

Au mai urmat si alte amenintari, a ramas pe pozitii. Atunci ancheta in libertate a incetat brusc. *Securitatea decisese sa inchida aparent ancheta politica si sa foloseasca Militia pentru a-l aresta pentru un pretext de drept comun (18 dolari gasiti la perchezitie). In felul acesta urmau sa incerce sa obtina ceea ce doreau: informatiile care sa-i implice pe prietenii sai intr-un caz penal mai larg. Aceasta sedinta din 3 august a fost fatada publica si propagandistica a pretinsei "spalari pe maini" a Securitatii.*

In timpul detentiei familia nu a putut sa-l vada nici o data, si pachetele le-au fost interzise. In noiembrie, desi incepuse sa ninga, li s-a refuzat un palton, spunandu-li-se "Lasa ca se incalzeste muncind!". Dupa zile intregi de insistente in fata arestului din Rahovei 39, sau in sala de asteptare, pentru a afla care era acuzatia, un locotenent i-a spus fiului: "ce vrei ba, parca nu stii cine sintem noi, si noi nu stim cine sinteti voi!".

Pe 20 noiembrie familia lui Gheorghe Ursu a fost chemata la spitalul penitenciarului Jilava, unde li s-au inapoiat citeva haine ale lui Babu, toate pline de sange inchegat, dintre care camasa era sfisiata in mai multe fisii. Nu li s-a spus cauza mortii. Infirmierul care le-a dat hainele le-a spus ca "l-au batut la ancheta, si special l-au adus aici prea tirziu, ca sa nu se mai poata face nimic". Familia a cerut sa vorbeasca cu directorul spitatalui, col. Ghita. Initial nu li s-a permis; au insistat. In sfirsit, Ghita i-a primit. Au intrebāt care a fost cauza mortii. Le-a raspuns sec ca nu stie. Au cerut sa vorbeasca cu un doctor care l-a tratat pe Babu. Le-a raspuns ca "nu e nici un doctor aici", si i-a dat afara. Mai tirziu s-a aflat ca Ghita era el insusi chirurg, si participase direct la operatia, de forma, la care fusese supus Babu.

Pe 21 noiembrie fiul lui Gheorghe Ursu, Andrei Ursu, i-a vazut cadavrul la morga. Avea urme vizibile de lovituri pe fata, git, umeri. Avea spatete brazdat, pe toata lungimea, de urme de schingiuire. Avea la maini urme adincii de cutuse, prin care se vedeau oasele incheieturilor. Desi fusese supus autopsiei, se puteau vedea clar, pe marginile abdomenului si pieptului, multiple urme de lovituri.

Familia a cerut si la morga sa se comunice cauza mortii. Oficial nu li s-a spus nimic. Nu s-a eliberat nici certificatul constatator al mortii. Un functionar le-a cerut, pentru imbalsamare, certificatul constatator al mortii. Familia a spus ca nu li s-a dat. Acest functionar a dat un telefon, dupa care a spus "a, asta e un caz special, merge si fara certificat", si a facut un bon de imbalsamare fara cauza mortii. Doi sanitari (Cristian si Fuiorea) care spuneau ca participasera la autopsie, au spus ca "toate organele interne erau in ultimul hal, ca ficatul, splina erau facute praf".

In ajunul incinerarii, la locul lui de munca (ISLGC) s-a dat ordin ca nimeni sa nu mearga la incinerare. Totusi au venit multi prieteni, care au putut constata urmele de lovituri si de cutuse. Familiei i s-a taiat complet legatura telefonica de acasa, si in continuare, pentru urmatoarele 12 luni, o masina a securitatii a stat in fata intrarii in blocul lor.

Procurorul Vasile Manea Dragulin (ajuns procuror general in 92-96), a fost dintre primii care a participat la acoperirea crimei, in ianuarie 1986, cind in calitate de procuror sef de sector, evident la ordinul securitatii, a dat avizul de moarte "neviolenta", desi in autopsia si actele medicale care i se prezentasera erau mentionate "echimoze multiple", ca si ruptura intestinului, fara vreo cauza patologica.

In ianuarie 1990, ca urmare a memoriului adresat CPUN-ului de sora lui Gheorghe Ursu, regretata Georgeta Berdan, si a implicarii lui Gabriel Andreescu, Siviu Brucan si Radu Filipescu, a inceput o ancheta condusa de Dan Voinea care in foarte scurt timp a scos la iveala faptul ca a fost vorba de un asasinat politic, si ca inovati sint ofiterii anchetatori si sefii lor. Insa ancheta a stagnat curind. Cazul i-a fost luat lui Dan Voinea chiar de catre Manea Dragulin, si dat generalului Joarza, care a dat primul NUP securistilor.

SRI-ul (rezulta din dosarul amintit) a continuat sa supravegheze cazul, inclusiv pe Dan Voinea, si sa indosarieze articolele de presa legate de ancheta. Unul din anchetatorii securisti, Vasile Hodis, ramasese colonel in formatiunea J (Juridica) a SRI pina in 1999. Acelasi Hodis era chiar omul de legatura a SRI-ului cu Procuratura militara, fiind cel care selecta si furniza pentru procurorul Joarza documentele legate de cazul Ursu (I).

Un fost colonel de Securitate, sef in unitatea speciala "S" – de "inscrisuri" (unde Securitatea tinea manuscrisele scriitorilor, exemple de scris de mina, scrisori, etc.) a ajuns general, activind ca sef al Directiei Inscrisuri a SRI-ului, pina in anul 2000. Este vorba de generalul GRIGORESCU Emil, cel care a sustras sau distrus jurnalul lui Babu in 1990, si care a fost trimis in judecata de procurorul Dan Voinea pentru aceasta fapta, in sfirsit, in anul 2001. A fost condamnat in anul 2005 la 3 ani inchisoare, din care a facut doar unul.

Jurnalul lui Gheorghe Ursu - unul din motivele pentru care poetul a fost arestat, torturat si ucis, nu a mai fost recuperat. Au ramas doar citeva copii greu lizibile facute in martie 1990 la redactia revistei 22, cind o mica parte a jurnalului fusese gasita... dar pentru un scurt ragaz. Era vorba de citeva file selectate de Securitate ca fiind mai "dusmanoase", si puse in dezordine intr-un dosar. Acel dosar a fost luat imediat inapoi de SRI, si prin grija generalului GRIGORESCU, a disparut. Totusi, dintre copiii amintite s-au putut recupera fragmentele de jurnal publicate in "Cartea prietenilor mei" si in reviste (Jurnalul Literar, 22, Romania literara, Observatorul Cultural), dupa 1990.

Foarte putine materiale scrise ale lui Gheorghe Ursu au ramas neatinsse de Securitate. Printre ele, o copie a scrierii "1 Mai", facuta inainte de 1985, si care a fost publicata in Jurnalul Literar, si in volumul "Marea calatorie" editat de Victor Barsan. Originalul a fost probabil distrus, alaturi de zecile de caiete de jurnal. Scrierea ofera o fereastra catre mocirla morala din ultimii ani ai dictaturii, si o mostra din verva scrisnita, exasperata a unui om ce nu mai suporta sa traiasca in acea mocirla. Babu n-a avut "o grenada", nici "un laser de buzunar", pentru Ceausescu cind acesta a trecut "pe traseu"; dar jurnalul, publicat, asa cum planuia, ar fi fost exploziv. Inca un motiv pentru care, in logica Securitatii - a "oamenilor morti", cum ii numea prietenul sau, Iordan Chimet, Babu nu mai putea fi lasat in viata.

Gov. sup. gen. Craurescu

sed. din 4 iul. 1977

Ca se pună capăt activității comisiei lor, care
au creat o psihoză. Niciun bloc nu poate fi de-
molat fără aprobare specială. S-a dat dispo-
ziție să nu se încladă niciun magazin.

Comisiile centrale au făcut acțiuni irrespon-
sabile. Scoaterea din funcțiune a zeci de imo-
bile care n-aveau nici o avarie. Clădirile
puse într-o situație care depășește cu
mult ceea ce cutremurul a distors.

Nu există nici o justificare, ci pur și simplu
o concepție greșită a proiectanților.

Au văzut 5-6 imobile, n-au văzut decât
2 stâlpi fisurați.

ARO a funcționat. Barul. E un stâlp
fisurat în capătul celălalt.

SCABA a funcționat, de o săptămână.

Cică s-au păsit clădiri fără fundații.
Nu ne apucăm să facem ce nu s-a făcut
cu 40 de ani sau 50 de ani în urmă!

Tot felul de lucruri de domeniul romanilor
de aventuri, cu expertize, mărcări, echipe
de specialiști ... V-a pus pe voi careva să
măsurati cum s-a construit acum 50 de
ani?

Numai niste oameni raspunzatori... Ce-i
asta profesorii? Nu vor sa-mi dat stimate
sa punem ordine in Capitala. Ori, ordine
de partid raspunzatori de fiecare partid.

Tuturaga gindire trebuie purificata.
Trebuie sa-i tapau la raspunzatori
pe politicianti. Si-au apucat sa vada
neapaca sa treaca fisuri acuze. Au fost
de acord, dar nu sa demontati Capitala

Se opreste orice echipe de vestigi-
care, nu dat stimate la multie si procuri-
tura sa-i trage la inchisoare. Cine loata
noie sa niste in demisiile cede de vitor.
Sa niste biletu marie sa fac turism de conse-
lidare locale... cu vocaul promovata
cai aparfa otitii ca niste asea sa-i cruce-
viteze. Trebuie, in mare, sa terminam
pina la 23 aug, afara de cetera cladii
pe care se vau examina aparat.

Au raspuit altii vedeme cu ciment n...
altii chimice. Sutele in spate sa
punem Capitala pe la pământ.
Am ardeci sa niste sa niste

O mai mare pricere dacă distruge,
ci dacă repară. Să nu ne impresioneze
că-i profesor, va trebui să vedem
cine plătește ce s-a distrus.

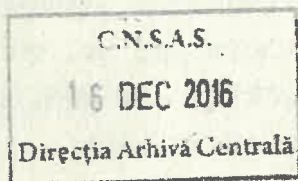
Oamenii, numai în centru, s-au conser-
vat atenția să distrujă totul.

Nu se mai admite nici o reparatie
capitală. La fel se întâmplă cu mi-
nisterele; vin cu solutii care costă
de 2 ori cât o clădire nouă.

Să ne adresăm direct meseriașilor fără
forme birocratice și financiare: sunteți
10 mii, vă dau 5000 de lei, faceți aici și
aici.

In ziua de 18.1977, a fost 25
informat in. din. Motiunea
cu aceste costuri. A dispus
verificarea prin
organele etc. *apt. Hysot*

- 1/ Hotel "AMBASADOR" → La inceputul lunii iulie un stîlp la casa scării secundare s-a rupt brusc.
- 2/ Hotel "UNION" → Inainte de 23 August s-au rupt 3 stîlpi expulzînd betonul și flam-bînd armătura. Stîlpii nu erau con-solidați deși era prevăzut în pro-iectul I.P.B.
- 3/ Hotel "PATRIA" → Ing. URSU (I.P.B.) a afirmat că va cămășui 2 stîlpi peste avizul I.G.S.C.I. chiar dacă va suporta costul lucrării.
- 4/ Bloc "Domnița Anastasia" nr.17 → Un stîlp central în casa scării s-a rupt înainte de 23 August după ce s-au scos popii.
- 5/ str. Spătarului.1 A → Proiectantul - I.C.P.M.C. - a prevăzut cămășuirea a 37 de stîlpi nivel din 174 (21 %), 3 grinzi din 216 (0,9 %) din planșeul pes-te subsol. În avizul I.C.C.P.D.C. nr.846/19.07.1977 se avizează numai cămășuirea a 2 stîlpi și a 6 grinzi.
- 6/ str. Beldiman nr.1 → S-a indicat prin proiect consoli-darea unui număr de 45 elemente avariate. S-a aprobat 5-6.
- 7/ str. Xenopol 3 → Prin proiect s-a prevăzut conse-lidarea a 12 stîlpi din parter, etajul 1 și etajul 2. Inspectoratul

a aprobat 4 apoi încă 3.

200

- 8/ str. Brezoianu nr. 29, A - S-a renunțat la betonările armate la stâlpii de rezistență procedându-se la manșonarea acestora și la injecționări cu rășini.
- 9/ Bloc 103 șos Colentina - Blocul prezintă fisuri la grinzi și stâlpi.
- betonul turnat la subsol nu are pantă pentru scurgerea apelor de infiltrație.
- adăposturile ALA sînt pline cu apă.
- 10/ Calea Victoriei 105 - La scara A două grinzi fisurate iar la scara B un stîlp de rezistență fisurat dar nu s-au luat măsuri de consolidare tencuindu-se fisurile.
- 11/ Calea Dorobanți - S-au făcut fațadele dar unele apartamente mai sînt consolidate cu stâlpi de lemn.
- 12/ Batiștei 17 - Lucrările de consolidare s-au redus la decopestarea pereților și acoperirea fisurilor cu mortar.
Constructorii afirmă că lucrările sînt de mintuielă.
- 13/ Bloc 48 Pantelimon - Locatarii sînt nemulțumiți deoarece nu se consolidează și structura de rezistență. Au făcut memorii la C.C. și au introdus acțiune în instanță împotriva constructorilor.
- 14/ Cal. Victoriei 25 - Proiectul inițial a prevăzut consolidarea tuturor stîlpilor de rezistență. Ulterior s-a aprobat consolidarea a numai 7 stâlpi.

C.N.S.A.S.
16 DEC 2016
Direcția Arhivă Centrală

Gheorghe Ursu

Dosarul Penal de la Securitate al lui Gheorghe Ursu

Dosarul Penal nr. 66142 (pentru "Propaganda impotriva orinduirii socialiste", art 166CP) a fost gasit recent la CNSAS - unde se pare ca a fost trimis in anul 2006. Traectoria sa ramine suspecta. Incepind din 1990 si pina in 2000, familia lui Gheorghe Ursu si parchetul militar prin procurorul Dan Voinea au facut mai multe cereri pentru obtinerea tuturor dosarele si documentelor Securitatii legate de Gheorghe Ursu, inclusiv acest dosar penal. Si totusi dosarul parea "facut pierdut", iar la cererile respective, SRI-ul - prin Virgil Magureanu si Costin Georgescu - a raspuns constant ca "nu mai detinem alte documente".

Citind dosarul, se intelege de ce a fost secretizat atitia ani la SRI. Cel putin pina in anul 2000 acolo au lucrat multi fosti ofiteri de Securitate care au fost colegi al tortionarului PIRVULESCU Marin (aproape intreaga Formatiune J, de "Asigurare a legalitatii" - respectiv HODIS Vasile, CRISAN Nicu, COTOMAN Gh., TAGOREAN Petru, etc), alti fosti ofiteri DSS la arhive (AIOANEI C-tin, TRONCOTA Cristian, PINTILIE Florin, NICOLICI Dan-Costin, ROTARU Anton, NISTOR Elena, CIOTEC Romica), si chiar unii care au fost ei insisi implicati direct in dosarul si anchetarea lui Gheorghe Ursu (col. HODIS Vasile, g-ral GRIGORESCU Eugen).

Dosarul dovedeste hotarirea lui Gheorghe Ursu de "a face ceva" pentru inlaturarea dictatorului Ceasescu, "Paranoicul" cum il numea in jurnal, pentru a inceta "sa ne prostituam moral si sa lingem blidele material sub domnia Nebunului si a Scroafei Teroriste". Din fragmentele de jurnal citate in dosar (jurnalul insusi a fost sustras si probabil distrus de generalul de Securitate/SRI Grigorescu in anii '90), se intelege de ce Securitatea a vrut sa-l elimine pe Gheorghe Ursu. De unde a avut atita ura impotriva lui, de ce a fost convinsa de pericolozitatea lui Gheorghe Ursu pentru regim, si obsedata de un eventual complot, cel putin de rezistenta intelectuala, dar si de actiune, pe care acesta l-ar fi organizat. In final, se intelege de ce ordinul de tortura si asasinare a lui Gheorghe Ursu a venit mai mult ca sigur de la Ceausesti, si tortionarii Securitatii l-au indeplinit cu bestialitate...

Fragmente de jurnal transcrise de securisti in dosarul penal

19 ianuarie 1978. "In cazul nostru Ceausescu trebuie neaparat suprimat".

23 octombrie 1978. "A inceput Congresul XII al PCR... A fost cel mai scirbos congres, nu deosebit de celelalte, dar totusi Cultul Javrei a fost mai penibil si desantat ca oricind..."

27 ianuarie 1981. "Luna ianuarie a deveni Luna Suveranilor: la 7 ianuarie tara-ntreaga a sarbatorit pe Prima Femeie a Tarii, Savantul de Renume Mondial, Inteleapta Conducatoare, Inima-i Fierbinte si Viteaza, imunda sadica ajunsa sus de tot, de-o seama cu zarii, si care ca-n basmul copilariei mele si-a bagat, ca se se inalte, 7 perne sub cur. Numai ca pernele de sub curul ei sint Tara intreaga, savantii, cadrele, chimia, institutele de cercetare, presa, televiziunea, viitorul si soarta fiecarui om rasarit care iese in masa comuna. La 26 ianuarie tara-ntreaga a sarbatorit eroul, Visul nostru de aur, Faurarul, Primul Barbat al Tarii, cel mai iubit Fiu al Poporului, Fauritorul visului lui Burebista, Stefan, Mihael Viteazul, stirpitura politica cu gura strimba si cu fumuri napoleoniene, omul care duce de nipa tara, prin autocratia sa obtuza, dar absoluta, arbitrara dar fara replica".

18 iunie 1982. "La 1 iunie 1982, Cirpa-n cur a tinut Marele Sau Discurs ideologic... Suita de imbecilitati nationaliste si isterice... plus platitudini, apa-n piua, totul in sa de culoarea Dictaturii si Stingerii in continuare a Surubului..."

27 ianuarie 1982. "Cind ma-sa cade Scroafa la pat, cind i se amputeaza un crac, un sin, un ochi, limba, iar lui cind i se da verdictul de cancer, cind i se taie mina dreapta care se tot agita ridicol, penibil, haotic, cind isi bolboroseste lungile tautologii de schizofrenic-paranoic-elefantiazis? Cind i se amputeaza limba, ochii, piciorul... nasul?"

29 ianuarie 1983. "Ce-a fost cu Ceausescu e total dement, dar dupa toate probabilitatile dementa va creste, asa e jocul, el se crede Dumnezeu (cica ar fi spus celor de la Biroul Politic: nu va mai preocupati cu de-astea, oameni ca mine se nasc odata la 500 de ani)"

21 noiembrie 1984. "Singura sarcina a Congresului e sa-l realeaga presedinte pe Ceausescu... Totul e de un absurd fara margini, explicabil totusi printr-un singur element: FRICA, GROAZNICA FRICA A LUI CEAUSCESCU si a scroafei sale ca, CINE STIE CUM, DRACU STIE CE COMPLICITIST SAU TERORIST ar putea la Congres sa se opuna, si sa se ia si altii dupa el si sa cada faraonul".

22 noiembrie 1984. "Vai, de data asta la Congres se pare ca nu s-a mai gasit nici un Pivulescu sa ceara demiterea Tiranului. Visez, visez mereu sa-l orbesc, sa le tai cite o laba a piciorului, cite o palma... sa-i mutilez pe cei doi faraoni si sa-i las sa supravietuiasca 20 de ani, scuipati de intregul popor roman... Dar nici o sansa, vor trai pe tronul tarii pina la moarte, vor fi proslaviti ca dumnezei, vom inghiti mizeria asta ingrozitoare morala pina la capat. Si dupa ce vor crapa va veni Nicu, alt ticalos, dar de un alt fel de ticalosie, mai clinica si mai lucida si de extrema dreapta... Singura salvare DOAR DE AFARA POATE VENI... Dar rusii - ce interes ar avea sa-i mazileasca pe Paranoic? E liniste in Romania, N-AU PROBLEME, tace tot boborul... Deci - nici o speranta..."

Gheorghe Ursu tocmai asta a incercat: sa faca ceva. Sa creeze o speranta, cit de mica, atit cit i-a stat in putere.

Din declaratiile lui Gheorghe Ursu date in timpul anchetei la Securitate

"Nici un conducator nu trebuie sa ramina la putere in fruntea statului mai mult de cinci ani; altfel exista riscul sa devina dictator"

Simon Bolivar

Citat din manifestele afisate de Gheorghe Ursu la serviciu, pe care a cautat sa-l transmita, prin prieteni, pentru a fi citit in Marea Adunare Nationala si la Congresul XII PCR

10 ian. 1985.

"Nu sint de acord cu unele realitati din tara noastra"

"In anul 1974 citind in revista Secolul XX un articol despre Simon Bolivar am retinut un pasaj din scrierile lui pe care mi l-am notat. Intrucit am considerat ca cele scrise de acesta in 1822 ar corespunde cu punctul meu de vedere privind politica interna a statului nostru am transcris acest citat pe o bucata de hartie (o jumatate de coala) si l-am lipit pe perete linga planseta mea de lucru. Cind am facut aceasta fapta am cautat sa-mi exprim gindirea mea, respectiv ca nu sint de acord cu unele realitati din tara noastra la acea data... Unii din colegii de atelier si pot spune ca chiar toti m-au sfatuit sa-l scot, ca nu-si are rostul si ca s-ar putea sa am neplaceri... Pe moment nu le-am dat ascultare, dar intervenind seful meu de atelier ing. BM, am scos citatul.

Din cite imi amintesc am mai scos doua citate din Simon Bolivar si unul din Paul Valery... pe care de asemenea le-am retranscris pe jumatați sau coala de hirtie si pe toate le-am prins pe perete linga planseta mea de lucru. Afisarea acestora le-am facut pentru a-mi exprima gindirea despre stat in general... de asemenea au fost scoase de pe perete la interventia sefului meu BM. Menționez ca pe parcursul timpului avind in biroul meu toate aceste citate , aproximativ prin 1977 am scos din nou primul citat (cel care se refera la putere) si l-am pus din nou pe perete lipindu-l cu scoci linga planseta mea... Seful de atelier din acea perioada, ing. SL mi-a cerut sa-l scot si l-am scos, dar nu l-am distrus ci l-am pus printre hirtile din birou. ...La inceputul anului 1984 (luna februarie sau martie) am retranscris primul citat al lui Bolivar (cel ce se refera la putere) pe o coala - hirtie si l-am prins cu pioaneze pe perete linga biroul meu. Subordonatii din birou nu m-au intrebat ce urmaresc prin afisarea citatului si nici eu n-am dat o explicatie cuiva. Cred ca dupa o luna de zile, ing. PV sef de sectie, vazind citatul mi-a cerut sa-l scot, ceea ce am facut, punindu-l in birou printre celelalte hirtii. Am revazut aceste inscrieri in ziua de 7 ianuarie 1985 cind au fost predate de mine organelor de cercetare penala impreuna cu alte materiale."

Momentul 1977: Ceausescu sisteaza consolidările de dupa cutremur pentru a dedica resursele Casei Poporului

"Trebuie sa fac ceva"

"- In vara lui 1977 a avut loc la cel mai inalt nivel o consfatuire pe tema consolidarii blocurilor in urma seismului din 4 martie 1977 la care am participat si eu in calitate de sef de proiect la consolidarea blocului Patria din Bucuresti... Considerind ca la acea data s-au luat hotariri care nu corespundeau realitatii, eu m-am gindit ca trebuie sa fac ceva ca sa se reia unele consolidari, fapt pentru care am crezut ca prin prezentarea punctului meu de vedere la Europa Libera, unele organe din tara noastra vor intra in alerta si vor lua masuri.

- Fiind la Paris si stiind ca Virgil Ierunca lucreaza la ORTF si la Europa Libera, am hotarit si am luat legatura cu el... Am redactat materialul al carui concluzie era ca in Bucuresti nu s-au efectuat consolidari care sa asigure stabilitatea constructiilor deteriorate, in eventualitatea unui nou cutremur.

Guvernul de dupa caderea dictatorului

- ... in vara anului 1983, in timp ce ma aflam in concediu in statiunea 2 Mai l-am cunoscut pe pleja pe Dr. Gheorghe Bratescu pe care nu-l mai vazusem din perioada studentiei. Cu acest prilej mi-am amintit unele aspecte din tinerete si printre altele l-am relatat faptul ca inca de pe atunci l-am vazut ca pe o personalitate si ca de-a lungul vremii, apreciindu-i calitatile l-am considerat ca e bun pentru a fi ministru. Astfel l-am precizat ca daca ar fi sa fac eu guvernul astazi l-as pune si pe el ministru ca si pe alte persoane - de asemenea le-am nominalizat. Cred ca l-am amintit si de citatul din Bolivar - ma refer la cel care se refera la putere si despre care am declarat mai sus, dar nu retin evolutia discutiei. Retin insa faptul ca Gh. Bratescu mi-a spus ca sa las aceste idei primejdioase, ca a mai auzit'ei de altii care faceau guverne si au avut de suferit.

"Bacoviene" (Congresul PCR)

"...in perioada de sfirsit de noiembrie 1984 sau poate in timpul evenimentului care a avut loc in aceasta perioada am compus la birou citeva poezii intitulate "Bacoviene" al caror continut este necorespunzator, el reiesind din citirea acestora [Sala Palatului de plumb si de smoala...]. Aceste poezii se afla printre materialele predate de mine si sint cele ce mi-au fost prezentate astazi ele fiind scrise pe o foaie in cioma si retranscrise pe curat pe alta."

17 ianuarie 1985. "Eu sint Rubasov!"

Mai arat ca cu Virgil Ierunca am mai discutat si despre cartea Zero si Infinitul a lui Koestler ...

Ca exemplu a dat cazul Patrascanu, despre care mi-a povestit destul de mult, si anume cum l-a cunoscut prin 1946, si cum Patrascanu l-a intrebat daca a citit Zero si Infinitul de Arthur Koestler. Patrascanu l-a dat cartea s-o citeasca, si cind Virgil Ierunca (care pe acea vreme detinea unele sarcini, mi se pare la ziarul Romania Libera) i-a restituit cartea, Patrascanu i-a spus:

-Eu sint Rubasov! (eroul principal al cartii Zero si Infinitul, care este arestat, interogat vreme indelungata, acuzat de tradare si executat de Stalin).

Apoi Virgil Ierunca m-a interbat daca am citit "Zero si Infinitul". l-am raspuns ca am citit-o si m-a zguduit, deoarece desi am fost comunist in tinerete, nu am crezut niciodata ca marile procese staliniste din URSS, iar dupa 1947, si din tarile de democratie populara, au fost reale si corecte, si ca ele au fost in realitate masluite din initiativa lui Stalin (fapt confirmat ulterior de Hrusciiov la congresul 20 al PCUS).

Virgil Ierunca mi-a oferit citeva numere din revista sa "Limite" precum si un numar din revista "Ethos". Nu mai tin minte daca atunci, in 1974 sau la a doua si ultima mea vizita la Paris mi-a oferit si alte 2 carti: Arhipelagul Gulag (col. IHO de Soljenitin si Le systeme totalitaire de Hanna Arendt.

Declar ca la acea intilnire cu Virgil Ierunca am discutat multe probleme literare, el povestind ceva despre o carte care a avut o oarecare viba in 1946 la Bucuresti, parca "Veniti la morile de vint", care fusese scrisa sub pseudonim, autorul real fiind un sef al tineretului liberal.

Din nou cutremurul. "Am fost impiedicat chiar de Conducerea Superioara sa fac consolidarea".

In 1977, dupa cutremur, am trait o mare zguduire sufleteasca, din cauza faptului ca in tot efortul meu de a face o consolidare serioasa a blocului Patria (la care fusese numit sef de proiect) am fost impiedicat de forurile mele superioare, si in ultima instanta, la 4 iulie 1977 chiar de catre Conducerea Superioara, sa fac consolidarea. Atunci, in sala de sedinte, a CC a PCR ni s-a ordonat tuturor sefilor de proiect de consolidari sa incetam imediat "lucrarile de reparatii".

Aceasta zguduire a constiintei mele de inginer constructor s-a tradus printr-o dorinta de a atrage atentia atit organelor responsabile cit si locatarilor din blocurile ramase consolidate cu totul insuficient, asupra primejdiei ca la un eventual alt cutremur aceste blocuri s-ar putea prabusii. In sedinta respectiva imi pregatisem urmatoarea luare de cuvint: Tovarase Presedinte, vreau sa va incredintez ca atit eu cit si colegii mei care au raspuns de consolidari, chiar daca in unele cazuri se vor fi facut exagerari sau supradimensionari, am fost toti minati de un singur scop: sa se evite, in eventualitatea unui nou cutremur, pierderea de vieti omesti." Din cauza atmosferei inghetate din sala, in care nimeni dintre ingineri, directori, etc. nu a cutezat sa spuna ceva iar Primul vice Pres. al Capitalei, tov. Dumitrescu si-a facut o foarte aspra autocritica, n-am avut curajul sa spun fraza pe care o planuisem. Nici mai tirziu n-am mai incercat sa sesizez organele superioare deoarece masurile de incetare a consolidarilor s-au precipitat, conduse fiind de ing. Mircea Georgescu si alte persoane de rang superior.

Am aratat cele de mai sus mai in detaliu deoarece exact aceste fapte m-au determinat ca in Octombrie 1978 sa-l caut la Paris pe Virgil Ierunca, sa-i spun despre zguduirea mea si sa-l propun sa scriu un material privind cele de mai sus.

Scrisoarea a VI apocriafa de Eminescu

In toamna lui 1980... a aparut o lege privind declararea bunurilor proprietate personala de catre persoane cu functii importante... Am fost atunci foarte indignat deoarece de multa vreme constatam ca persoane cu functii de raspundere din Romania se bucura de bucura de bunuri materiale exagerat de mari, ceea ce contravenea in mod flagrant cu sobrietatii si modestiei care credeam ca trebuie sa caracterizeze conducatorii comunisti... In consecinta, din cauza indignarii, am intocmit o parodie dupa scrisoarea a III-a a lui Eminescu... si mi-am pus problema cum sa putea-o multiplica... In Oct 1980 am intilnit la Bucuresti, la Tirgul din pavilionul expozițional de la Casa Scintei pe cetateana franceza Anca (si nu stiu ce nume de familie), am rugat-o sa duca aceasta scrisoare la Paris si s-o puna intr-un plic pentru Virgil Ierunca. Ea a refuzat, deoarece mi-a spus ca vamesii au controlat-o atent la sosire...

21 ianuarie 1985 Cenzura

...cu privire la însemnarile facute de mine pe 3 coli de hirtie care încep cu "Decretul privind Cenzura 11 Nov 1917" și cuprinde o statistică a mai multor scriitorii ruși, declar următoarele:

...Cred că am cules datele cuprinse în însemnări dintr-o carte scrisă de văduva poetului sovietic Ossip Mandelstam, carte ce se ocupa de viața și moartea în lagăr a poetului. Nu țin minte de la cine am împrumutat cartea, probabil de la unul din prietenii sau cunoscuții mele apropiați.

-Scopul acestor însemnări a fost dublu: în primul rând înclinarea mea... către statistici, din toate domeniile (începând cu sportul și terminând cu literatura), iar în al doilea rând din faptul că m-a frământat întotdeauna problema tragică a victimelor stalinismului.

Din nou despre scrisorile la Europa Libera: "Datoria față de conștiință"

Aproximativ în martie 1979 la emisiunea "Povestea Vorbei" a lui Virgil Ierunca de la Europa Libera s-a difuzat un material care se baza în cea mai mare măsură pe textul pe care i-l predasem eu.

Trebuie să arăt foarte clar că cele două scrisori expediate de mine la "Europa Libera" și a treia (pe care nu am trimis-o) nu au fost determinate în nici un fel de alte persoane, nici de discuțiile purtate pe marginea emisiunilor aceluși post de radio, nici de exemplul vreunei alte persoane, ci au pornit, în toate cele 3 cazuri, din sentimentele mele subiective de luare de poziție față de împrejurări, considerând că este de datoria mea față de conștiință să exprim aceste sentimente.

Prin cele 2 materiale trimise și al treilea neexpediat, nu m-am făcut purtător de cuvânt al nici unei alte persoane, nu am primit sfatul sau ideile nimanui, ele exprimând păreri ale mele, intime și subiective.

Deasemenea, repet că expedierea acelor scrisori nu a avut n vedere nici un fel de rasplata sau remunerație materială.

Faptul că m-am adresat lui Virgil Ierunca nu s-a datorat faptului că el era salariat la "Europa Libera" ci faptului că, în perioada adolescenței mele îi citeam cu admirație cronicile literare care apăreau în anii 1943-1946, în "Timpul", "Vremea", și "România Libera", cronici care arată că autorul lor e un intelectual cu o deosebită cultură.

1 martie 1985. "Refuz să scriu în declarații numele prietenilor, deoarece sunt trecuți în jurnal"

În anul 1970 citi și în anii următori am ascultat emisiunile postului de radio "Europa Libera" iar în notările ce le-am făcut la 4 februarie 1978 în jurnal (pe care l-am revăzut astăzi) am reliefat faptul că m-au interesat aceste emisiuni încă de prin 1951-52. N-am reușit să ascult mai nimic, dar mergeam în vizită, în perioada 1956, a evenimentelor din Ungaria, la un prieten spre a putea afla evenimentele.

Refuz să scriu în declarații numele prietenilor, deoarece sunt trecuți în jurnal.

Mi-am cumpărat un aparat de radio prin 1957 sau 1960 cu care nu prindeam mai nimic. În '68 mi-am cumpărat un altul dar emisiunile erau bruiate... Menționez că în ianuarie 1978 mi-am cumpărat un nou aparat cu care puteam prinde emisiunile postului de radio "Europa Libera".

"Refuz să declar numele complet al persoanei Erik, întrucât îmi este prieten"

În același jurnal, la data de 12 oct 1977 consemnez faptul că am citit "Journal d'un heretique" de Miron Radu Paraschivescu, și fac comentarii pe marginea acestei cărți. Cartea are prefata de Virgil Ierunca. Mi-a împrumutat-o un prieten, probabil, dar nu-mi amintesc cine, și evident că i-am restituit-o, după lectură...

Refuz să declar numele complet al persoanei Erik, întrucât îmi este prieten.

La data de 13 noiembrie 1979 printre altele notari am precizat că opinia mea, și rolul "Europei Libere": "Europa Libera are ca principală preocupare expunerea doleanțelor celor care consideră că în cazul lor s-au încălcat angajamentele oficiale privind drepturile omului: emigrarea, călătoria liberă libertatea de a fi baptist, adventist sau penticostal, libertatea de a te căsători cu străini (sau străine), cea de a înființa sindicate..."

Europa Libera "trebuie să țină trează ura romanilor contra regimului totalitar în care trăiesc, să-i indemne la rasvratire organizată sau macar la nesupunere, sau macar să facă totul spre a-și menține libertatea de gândire"

"La 22 martie 1983 în jurnalul meu am notat pe aproape 2 pagini un rezumat al emisiunii Monicăi Lovinescu despre opera literară a lui Arthur Koestler.

La 26 iulie 1983 consemnez unele păreri...aratând între altele că emisiunile acestui post trebuie să aibă "forta demascatoare necesară celor ce trebuie să țină trează ura romanilor contra regimului totalitar în care trăiesc, să-i indemne la rasvratire organizată sau macar la nesupunere, sau macar să facă totul spre a-și menține libertatea de gândire..."

Și în anul 1984 mi-am făcut notari din care rezultă că audiez "Europa Libera".

"Jurnal politic 1943-1981"

Cit privește intenția mea de a publica jurnalul... am văzut notările din data de 7 mai 1981, când făcând aprecieri asupra manuscrisului meu "Europa mea", începeam să mă consider scriitor. "Probabil că în următorii ani, dar mai ales la pensie, voi scrie 2-3 cărți...Una, de care m-am apucat, scriindu-i prefata, e Simfonia 39 de Mozart. Dar de ce n-ar urma "Jurnal politic 1943-1981?"

2 martie 1985.

Revolta: Riscul pierderilor de vieți omenești.

"Referitor la legăturile mele cu postul de radio "Europa Libera", declar următoarele:

L-am cunoscut pe Virgil Ierunca în 1974, în împrejurările pe care le-am relatat într-o declarație anterioară... Virgil Ierunca m-a invitat, prin soția sa, Monica Lovinescu, la locul sau de muncă de la Radioteleviziunea Franceză... Mi-a dat un număr din revista Ethos și 2-3 numere din revistele Limite, pe care le redacta el... În 1978... i-am relatat despre o problemă profesională care mă chină de la cutremurul din 1977. Am relatat în declarații anterioare despre această problemă, care, în rezumat, reprezintă revolta mea și sentimentul de culpabilitate că am fost obligat să întrerup lucrările de consolidare ale blocului Patria, la care fusesem șef de proiect consolidare. Am relatat anterior că spre a atrage atenția autorităților noastre precum și a locatarilor din acel bloc că consolidarea nu s-a făcut cum trebuie și că la un eventual nou cutremur există riscul pierderilor de vieți omenești, am scris un articol în acest sens, pe care l-am predat lui Virgil Ierunca, spre a-l difuza prin Europa Libera...

La plecarea din Paris Virgil Ierunca mi-a dat... volumul II din Arhipelagul Gulag de Soljenitin, și "Sistemul totalitar" de Hannah Ahrendt.

Aproximativ în martie 1979 la emisiunea Povestea Vorbei a lui Virgil Ierunca de la Europa Libera s-a difuzat un material care se baza în cea mai mare măsură pe textul pe care i-l predasem.

...în septembrie 1981 l-am trimis o scrisoare... Avusesse loc Congresul Uniunii Scriitorilor la care, după cum am auzit de la unii participanți... numeroși scriitori au ridicat cu curaj probleme... alți materiale citi și morale. În scrisoarea mea către soții Ierunca-Lovinescu le relatez... despre luările de cuvânt ale unor scriitori, arătând că ei au avut o atitudine demnă și curajoasă în apărarea drepturilor lor profesionale."

"Privind poziția mea față de politica internă a statului român..."

Afisele

"...Privind poziția mea față de politica internă a statului român...

Pe parcursul timpului în jurnalul meu am consemnat punctul de vedere despre evenimentele interne din țara noastră... am găsit la data de 12 febr 74 consemnarea privind scrierea unor citate peperetele din spatele planșetei în care Paul Valery și Simon Bolivar se opuneau statului și dictaturii, consemnând totodată și faptul că acestea ar putea fi interpretate ca aluzii la statul român. Tot în jurnal am găsit și unul din citatele lui Valery transcris de mine pe o bucată de hirtie pe care o anexez declarației.

Și în jurnalul meu la alte perioade am făcut de mai multe ori consemnări referitoare la statul român, prin prisma citatelor, așa cum se poate constata din lectura jurnalului. Am revăzut cele consemnate la 22 sept 1974 și 18 noiembrie 1974, consemnări în care, după unele afirmații concluzionăm că în țara noastră s-ar fi instalat dictatura, făcând uz de citatul din Bolivar.

"Atentatul"

"Alte consemnări denigrează lucrările congresului PCR ca în final să consemnez acțiuni de atentat [ce ar fi urmat să fie] savărsite de mine contra vieții unei persoane care îndeplinea o activitate importantă de stat. Consemnarea mea se referea la faptul dacă ar putea face rost de o armă cu luneta pentru a ucide. Susțin că însemnarea a fost o ratacire de moment a mea și nu am întreprins nimeni în sensul celor consemnate și nici pe viitor nu voi întreprinde vreo acțiune din care să rezulte cel mai mic indiciu de atentat. Este posibil ca în jurnalul meu să se găsească și alte consemnări de genul celor de mai sus, dar susțin încă odată că toate acestea au fost făcute de mine în momente de ratacire."

Din nou afisele

- La 25 ianuarie 1979 consemnam în jurnal faptul că în iulie 1974 am fost vizitat de către GRC în atelierul de la birou. El mi-a văzut afișate în jurul planșetei citatele din Valery și Bolivar. Despre acestea consemnam faptul că ar fi scurte sentințe acuzând statul, dictatura și puterea unei singure persoane. Am menționat de asemenea că șeful de atelier ing. B ma pusese să le scot su motiv că nu vea să iasă scandal. Există și precizarea că mai târziu în textele în șerțar și intenția de a le afișa din nou cindva.

- La 19 ianuarie 1978 am consemnat în mod denaturat conferința națională a PCR din 10 dec. 1977, ca în final să arat că s-ar impune unele măsuri de genul celor care pot fi citite în jurnal.

Planul de a citi manifestul la Congresul XII PCR

La data de 14 noiembrie 1979 am făcut de asemenea consemnări denigratoare în legătură cu congresul XII al PCR care urma să aibă loc în următoarele zile. Se află de asemenea consemnat și faptul că am avut intenția de a ruga pe un delegat la Congres să citească la acesta textul lui Simon Bolivar ce fusese afișat deasupra planșetei mele o perioadă de timp, respectiv cel care a fost predat de mine organelor de cercetare la 7 ianuarie 1985. Geo Bogza nu a fost de acord cu intenția mea și a refuzat să preia textul pe care intenționăm a fi citit în Congresul XII al PCR.

În continuare în jurnalul meu pe aproape 16 pagini (bloc corespondență) sunt redată comentarii negative la adresa lucrărilor congresului XII, unele fiind ale mele iar altele auzite la postul de radio "Europa Liberă".

"Era țigălosilor". O nouă scrisoare pentru Europa Liberă

În jurnal, la data corespunzătoare lui 15 august 1980 consemnam printre altele, în urma călătoriei făcute în Grecia, că plecând de la simțul datoriei am scris o scrisoare lui Virgil Ierunca despre episodul Simon Bolivar din preajma congresului XII al PCR precum și despre Grecia, scrisoare la care alăturam un text ce s-ar fi putut intitula "Era țigălosilor" făcând referire la scopul "bandei de legionari" ce ar urma să pună mina pe Uniunea Scriitorilor după moartea lui Marin Preda.

Este real faptul că un număr de scriitori din țara noastră îi considerăm ca făcând parte din "banda legionarilor". Prezentându-mi-se un înscris în care sunt enumerați mai mulți scriitori care începe cu Eugen Barbu și se termină cu "Banda fascistilor", după ce l-am recitit, arat că înscrisul îmi aparține. Nu retin când l-am redactat dar la un moment dat am făcut o enumerare a scriitorilor pe care-i consideram ca având idei fasciste, aspect despre care voi da o declarație aparte.

"Regretul că nimeni nu întreprinde nimic"

În aceste (însemnări) îmi exprimăm regretul că nimeni nu întreprinde nimic iar cit privea persoana mea, precizăm că am scris cite o poezie, cite o scrisoare, și că am reafiat pe perete două texte de Simon Bolivar împotriva marilor dictatori, precum și discuții cu prietenii.

Însemnările mele din jurnal vin să confirme declarațiile mele anterioare atât în privința afișării citatelor, a scrisorilor către Virgil Ierunca, a poeziei pe care am avut intenția să i-o trimit dar n-am trimis-o ("Scrisoarea VI apocrifa" de Eminescu).

Întâlnire cu Ierunca

Mi-am amintit și faptul că în anul 1978 când am fost la Paris am discutat și despre unele publicații aparute în străinătate cu Virgil Ierunca, acesta precizându-mi și mesajul acestor lucrări. Ma refer la Arhipelagul Gulag (vol. IV), de Al. Soljenitin, Sistemul Totalitar de Hanna Arendt, în limba franceză, publicații pe care mi le-a dat și pe care le-am adus în țară. ...Ambele cărți s-au aflat în biblioteca mea și ma oblig să le aduc miine 16 ian 1985 să le predau organelor de cercetare penală.

Nota lui Iulian Vlad din primăvara lui 1985 către Șeful Direcției a VI-a, Vasile Gheorghe (cf. adresării de pe plicul aferent).

1. Nu rezultă suficient de bine conturate elementele constitutive ale infracțiunii de propagandă împotriva orânduirii socialiste.
2. Unde și în ce mod au proliferat acțiunile celui în cauză ?
3. Ce s-a reținut, cu valoare de probă, din declarațiile persoanelor audiate ?
4. Ce poziție a avut în timpul cercetării ?
5. De ce nu s-au aprofundat pînă acum legăturile în rîndul scriitorilor? Despre ce este vorba mai concret ?
6. Ce rămîne efectiv pentru instanță, dacă piesele din jurnal, dat fiind caracterul lor, nu pot fi folosite ?
7. Anexa 4 - chiar dacă are un substrat - nu are nici o valoare probatorie și nici nu poate fi reținută ca piesă incriminată.

Din această analiză rezultă negru pe alb nu faptul că numitul Iulian Vlad ar fi cerut sefilor direcțiilor a VI-a și a II-a să înceteze ancheta, cum susnumitul pretinde acum, ci din contra, să continue ancheta prin alte mijloace (asa cum s-a și întâmplat, și demonstrat fără dubiu: prin tortura în detenție la IGM). Motivul este simplu: **tocmai pentru a putea răspunde la întrebările puse:**

- Unde și în ce mod au proliferat acțiunile celui în cauză (proliferarea referindu-se evident la acțiuni și ale altor persoane din cercul lui Gheorghe Ursu).
- Pentru a se obține declarații "cu valoare de probă"
- Pentru a se "aprofunda legăturile în rîndul scriitorilor" și a putea determina "despre ce este vorba mai concret". O astfel de întrebare nu avea nici un sens dacă numitul Vlad Iulian le-ar fi cerut în acel moment, deci la sfîrșitul anchetei în stare de libertate, subordonatilor lui să înceteze ancheta și să închidă cazul.
- Pentru a putea valorifica Anexa 4 (evident un fragment de jurnal) - care are "substrat" dar nu și "valoare probatorie" - tocmai pentru că "piesele din jurnal, dat fiind caracterul lor, nu pot fi folosite"

- Plicul cu stampila cabinetului lui Iulian Vlad din primăvara lui 1985, cu numărul 0290247, demonstrînd proveniența și adresantul notei de mai sus.

RADIO FREE EUROPE

ROMANIAN

BROADCASTING DEPARTMENT

PROGRAM TITLE : IERUNCA'S HALF HOUR Nr.2

AIR DATE : MARCH 4, 1979

LENGTH : 30'

SOURCES :

TRANSLATOR :

SUBTITLE : Un interesant text primit dela un arhitect din țară
care dezvăluie aspecte necunoscute ale deciziilor
luate după cutremur

EDITOR : IERUNCA

AUTHORS & MINS.: IERUNCA

6K-6U.

PRODUCER : *Wolfsberg*

SPEAKERS : *J. Bernard - V. Ierunca - Alain Poruit.*

music : yes

sound :

tapes : A.17804

typist : the author

ROMANIAN ORIGINAL PROGRAMS FOR SUNDAY, 4 March 1979

50' RELIGIOUS SERVICE No. 2 (O. VUIA) Holy Liturgy with a sermon by Rev. Leonida Pop from Munich

30' THE WORLD OF RELIGION No. 2 (O. VUIA)

Pope calls for Christian Unity and defence of Human Rights; Pope John Paul's book on religious liberty; the situation of the neo-protestants in Romania; some new effects of religious persecution in Romania; a Christian meeting in Brussels about the future of Europe (VUIA, ROSSIGNON, GROSU, POPESCU, POP)

20' LISTENERS' MAIL No. 2 (N. BERNARD)

Letter concerning the frequent ministerial changes in Romania and the criteria used for selecting ministers; letter appealing to Ceausescu to listen to sincere people who are capable of telling him the truth about the situation in the country and to use more competent people in positions of importance in the country; appeal by a group of neo-protestants from Cluj to President Carter and US Congress and all human rights organisations on "An elementary right trampled by Romanian Authorities"

40' INTERNATIONAL HIT PARADE No. 2 (A. VOICULESCU)

30' IERUNCA'S HALF-HOUR No. 2 (V. IERUNCA)

Presents an interesting text from an architect from Romania who reveals some extraordinary contradictory decisions carried out by the Regime concerning the reconstruction work after the earthquake.

30' POLITICAL PROGRAM No. 12 (summary tomorrow)

20' FOREIGN PRESS ON ROMANIA No. 2 (T. DENES)

INDICATIV

I : La microfon : Virgil Ierunca

S : și Alain Paruit.

I : Am primit din partea unui arhitect din România un text pe care credem că e bine să vi-l comunicăm și Dv. acum când se împlinesc doi ani de la cutremur, doareea, în cea mai mare parte, privește tocmai felul în care s'a înțeles a se face față, la nivelul autorităților, urmărilor seismului. Textul are două capitole, primul ~~xxx~~ intitulat " 4 Iulie 1977- cutremurul neștiut" - al doilea : " Noul Peșsepole".

Să începem cu această dată : 4 Iulie 1977; în ce sens a avut loc atunci un "cutremur neștiut"?

S : " Dacă 4 Martie 1977, a rămas în conștiința Românilor o dată evocând cataclismul, prezența hădă și uriașe a morții, date de 4 Iulie 1977 nu spun nimic ne-inițiatilor. Pentru un număr restrâns de oameni însă, ginieri constructori și responsabili la diverse niveluri cu ~~xxxxxxxx~~ lichidarea efectelor cutremurilor, 4 Iulie 1977 a însemnat un fel de al doilea cutremur.

" Indată după 4 Martie, chiar în dimineața următoare, s'au mobilizat toate forțele profesioniștilor competenți, și ingineri proiectanți, constructori, cadre universitate, cercetători în domeniul ~~xxxxxxxx~~ construcțiilor, spre a expertiza starea clădirilor avariate de cutremur. Trebuș spus că prima etapă a expertizei a dus la niște concluzii alarmante. Printr'o fugă de răspundere specifică salariatului socialist, imensa majoritate a clădirilor expertizate în aceste prime 2-3 zile au fost declarate nelocuibile. Cauza acestei exagerări poate că nu era doar ~~xxxxxx~~ fuga de răspundere, poate că starea de panică, prezența, peste tot, a maldărilor de ruine să fi împins împins pe specialiști spre verdicts aproape unanim alarmante. A intervenit atunci, în mod salutar, conducerea Statului prin tovarășul Gh. Ciocâră, ~~xxxxxx~~ care a anulat toate fișele de expertizare adunate în acele prime zile de panică, și a dat câteva indicații mai precise asupra modului cum trebuș făcută expertizarea. În limbaj tehnic trebuș răspuns la o întrebare clară : dacă clădirea " ține " la sarcini statice, adică la încărcarea din greutate proprie și din ~~xxxx~~ sarcinile utile? Să ignorăm, cu alte cuvinte, ce ~~xxx~~ ~~xxxx~~ dacă ~~xxxx~~ ar avea loc un nou cutremur. Evident că

această decizie de sus comporta un anumit risc, dar, în situația de atunci, era unica atitudine acceptabilă, contrariul însemnând evacuarea marelui număr de locuitorii capitalei, exodul, haosul, cu implicații poate mai grave decât însăși cutremurul.

" S'a reluat deci expertizarea clădirilor avariate conform noilor directive, timp de o lună de zile s'a examinat casă de casă, s'au clasificat clădirile după gradul de urgență al intervenției, după importanța lor socială (prioritatea spitalelor, de pildă), după înălțime (întâi clădirile înalte) și s'au centralizat datele. Au rezultat următoarele :

" - 350 de clădiri necesitând consolidarea în primă urgență (dintre care 120 cu deschiderea imediată a șantierului și cu elaborarea proiectului de consolidare paralelă cu începerea efectivă a lucrărilor)

- Alte aproximativ 2000 de clădiri, cu mai mult de 4 niveluri necesitând consolidări de mai mică amploare.

- și mii de alte case scunde, intervenții minore într-o etapă următoare.

Pentru clădirile importante, din prima etapă a consolidărilor, au fost numiți șefi de proiect, ingineri constructori cu experiență și personal tehnic din învățământul universitar.

" Totul trebuia făcut din mers, nu era timp de cercetări aprofundate, șeful Statului spusese într'un discurs din Martie că ...

I : " pînă la 1 Mai 1977 trebuie lichidate complet urmările cutremurului"...

S : " Eufemistic vorbind, fixarea acestui termen putea fi considerat " mobilizator". Pe românește însă termenul era absurd, fiind imposibil de respectat.

Toți șefii de proiect s'au dat peste cap și au prezentat, pînă la 10 Aprilie, propunerile de consolidare. Câteva comisii de specialiști au avizat aceste propuneri, au eliminat de la început toate " soluțiile radicale", adică cele care ar fi conferit clădirilor vechi o asigurare antisismică analoagă cu cea a clădirilor nou proiectate. Cuvîntul de ordine, venit de sus, a fost...

I : " să se redea clădirilor capacitatea portantă dinaintea de cutremur"

S : " Toate proiectele de consolidare au fost elaborate în acest sens, și s'au deschis șantierul. Dar la nici o lună după avizarea proiectelor " sobre", " minimale", o nouă comisie, condusă de Inspectorul general de Stat pentru Construcții, Mircea Georgescu, a reluat avizările, anulând avizele anterioare, ca prea largi, exercitînd presiuni asupra șefilor/de proiect, amenințînd, totul cu tonul dur specific altei instituții

tuji de Stat decât a tagmei tehnico-ingenerești.

I : " A fost o luptă surdă și inegală. Pe de o parte...

S : " ... inginerii, responsabili cu consolidarea blocurilor avariate ~~incercând~~ încercând să-și apere precețele, să confere structurilor o tență antiseismică acceptabilă, departe de certitudinea absolută, dar compatibilă cu bunul simț ingineresc.

I : De cealaltă parte...

S : " ... șefii : Inspectorul General de Stat, Vice Președintele Capitalei, Iordache și câțiva specialiști de înaltă ~~xxx~~ competență, obligându-se să susțină punctul de vedere de sus și căutând argumente penibile, în evident nu credeau, negându-și propriile avize date cu o săptămână sau o lună înainte.

" În cursul lunii Iunie, ofensiva Inaltei Comisii împotriva proiectelor de consolidare a devenit tot mai susținută, mai dură, mai tranșantă. A început să se audă că tovarășul Ceaușescu e nemulțumit de felul cum merg consolidările, că cere ca până la 23 August să fie gata totul, etc.. Iar la 4 Iulie 1977, toate cadrele tehnice implicate în consolidări, directori de institute, șefi de catedre, șefii proiectelor de consolidare au fost chemați la Sala de Sedințe a CC al PCR pentru Marea Sedință.

" Președintele Consiliului Popular al Capitalei, Ion Dincă, a ținut un raport statistic și " autocratic" privitor la desfășurarea activității de consolidare, evitând însă să se alujească de acest text unanim folosit de la cutremur și până atunci. ~~xxxxxx~~ Consolidare ? ~~xxx~~ Reparații asta se face, asta trebuie făcut. Au urmat niște rapoarte ale celor 8 primii secretari ai Sectoarelor de Partid ale Capitalei. La un moment dat, tovarășul Ceaușescu a început să întrerupă pe vorbitor cu niște întrebări evident derutante. De pildă :

I : " Câte comisii de astăzi, de specialiști, au fost pe ~~xxx~~ teren, în sectorul 1 ?

S : " Primul secretar Gheorghiușan n'a știut din prima clipă dacă e bine să spună un număr mai mare sau mai mic. Nu s'a orientat dincolo de bate vântul și s'a bâlbâit, spre vădită iritare a Secretarului General. A doua întrebare, și mai abstrusă :

I : " Au participat la aceste comisii elevi constructori, studenți constructori ?

S : " Cum e mai bine să răspunzi ? Dacă spui că n'au participat elevi

sleivi constructori, s'ar putea să te faci vinovat de lipsă de încredere față de tineret, elementul nou, dinamic, proaspăt. Dacă spui că au participat, s'ar putea să fi acuzat de lipsă de competență, de caracterul "aventurist" al unor comisii în care niște mucoși decid soarta unor clădiri. După bătăliala tov. Gherghisan, a urmat în fine o primă clarificare. Tovarășul Ceaușescu a spus: "Cum ai lăsat, tovarășe Gherghisan, sectorul dunitatele pe mâna cum vrea să distrugă. Pe Dta, te-a pus partidul, poporul să aperi fiecare casă, fiecare cărămidă. Dacă un expert e iresponsabil, trebuie să-i oprim de iresponsabili". Si în continuare: "Câte comisii de astea mai lucrează astăzi" ? - Păi să vedeți, numai e decât una... două... ". "De astăzi să nu mai existe nicio comisie. S'au primit nenumărate plângeri de la cetățeni că vin comisiile și le intră în casă, nu sînt lăsați să-și vadă de treabă. Cu ce drept, comisiile astea violență ~~demnitatea~~ domiciliul cetățenilor ? Dealtfel, am dat ordin la militie și la procuratură să de azi să fie băgata la închisoare comisiile dacă mai apar".

I : "E paranteză : De la 5 Martie, comisiile de ingineri care au făcut expertize, au fost literalmente asaltate de cetățeni, spre a fi vizitate. Mii de cetățeni, după ce au fost vizitați, au cerut să vină o nouă comisie, pentru că prima n'ar fi văzut toate fisurile, între timp mai apărând altele. Mii de cetățeni acostau pe a tradă pe membrii acestor comisii, oferindu-le mici atenții - ca universalul pachet de Kent, de pildă - și erau jigniți când erau refuzați. Or, toată lumea, știa acest lucru, realitatea fiind exact contrară afirmațiilor de mai sus.

"O a doua paranteză. Incepând chiar din noaptea cutremurului, clădirile în care locuiau Cei de Sus, precum și sediile de partid, au avut o soartă cu totul diferită de cea a clădirilor "civile". Cățiva dintre cei mai buni ingineri și profesori au fost scoși din comisiile obișnuite și pentru a examina locuințele celor mari, metru cu metru. S'au adus cele mai bune și mai eficiente utilaje, materiale, meșteri, ingineri atât ai Gospodăriei de Partid cât și din alte părți și s'a trecut la consolidări imediate, totul supradimensionat, cu exces de oțel și beton, fără nici o reticență de ordin economic.

"Să închidem paranteza și să revenim la ședința din 4 Iulie 1977. Șefii primari de sectoare s'au orientat dintr-o dată experiență a Primului secretar de la 1, și și-au aliniat rapoartele pe linia venită de Sus. Apoi secretarul general a întrebat dacă are cineva de spus ceva în special, directorii... Tăcere mormântală. Si atunci a vorbit el însuși și să reconstituim acest discurs rostit atunci de Nicolae Ceaușescu.

XXXXXX Să reconstituim incriminările și directivele date atunci de
Nicolaș Ceaușescu :

S : " Am hotărât să punem capăt comisiilor.. S'a creat o psihoză... Se interzice închiderea oricărui magazin.. In sectoare s'au făcut acțiuni ireponsabile... Case care nu aveau nimic au fost cioplite, cică pentru a se vedea dacă stâlpul de beton nu are nimic. Case care acu 3 zile erau întregi, acum au schele, se demolează tencuiala. Zeci de imobile fără nicio stricătura au fost scoase din funcțiune. Inginerii și proiectanții au distrus cu mult mai mult decât ceea ce a fost distrus de cutremur. Nu există nicio justificare ci pur și simplu o concepție greșită a proiectanților . Am examinat 5-6 imobile și nu am văzut decât 2 stâlpi fisurați. S'au scos din funcțiune două cinematografe, spunându-se că n'au fundații. NU NE APUCAM SA FACEM CEEA CE NU S'A FACUT CU 40 SAU 50 DE ANI IN URMA. S'au început lucrări de domeniul romanilor de aventuri, cu expertize, încercări cu aparate... V'a pus cineva să măsoarăți cum s'a construit acum 50 de ani ? Num ai niște oameni ireponsabili pot face ce am văzut eu pe Calea Victoriei.. Ce-i aia că așa au spus profesorii ? Ei răspund de capitală, sau voi, secretarii de Partid, care răspundeți de fiecare zid distrus ? Trebuie să-i tragem la răspundere și pe proiectanți, întreaga gândire trebuie revizuită... S'au apucat să zică ciocă neapăsă spunând " ia să vedem fiurile acum... " Am fost de acord, dar voi ATI PUS CAPITALA LA PAMANT. In imobilele mari se vor face reparații locale, numai acolo unde se vede o ruptură. Nu cum am văzut că face unii ireponsabili care sparg cu ciocanul pneumatic stâlpii ca după aceea să-i consolideze....

I : Ineș o paranteză : pentru cămășuirea unui stâlp rupt, este strict necesară spargerea superficială a betonului existent, pentru aderența între betonul nou și cel vechi, lucru evident nu numai la nivelul de inginer constructor. Dar să vedem mai departe directivele de atunci :

S : " Trebuie să terminăm până la 23 August, in afara câtorva cazuri de clădiri ce le vom examina separat. Ni s'au arătat, am văzut și la televizor, soluții moderne... cu ciment... și soluții chimice... Nu le-am văzut nicăieri pe șantiere. Am să interzic emisiuni din astea la televizor care nu se aplică în practică . Sinteți în stare să puneți oragul jos la pământ ! XXXXXXXX Un arhitect sau inginer nu dovedește mare preocupare dacă distruge, ci dacă repară... Să nu vă impresioneze profesorii... și li am în vedere pe secretarii sectoarelor de partid. Va trebui să vedem cine plătește ce s'a distrus. Oamenii și-au

concentrat atenția numai asupra centrului : să distrugă totul. Nu se mai admite nicio REPARATIE CAPITALA. ... Se consideră din această clipă mobilizat tot ~~xxxxxxxxxx~~ institutul de construcții, împreună cu profesorii și școlile de construcții. Tot ceea ce am spus nu este O INDICATIE, CI UN ORDIN OBLIGATORIU.

I : Să ne mai mirăm că ~~xxxxx~~ cei din sală aveau impresia de se afla în fața unui nou cutremur? În seara aceleiași zile s'au primit ordine de încetare a consolidărilor, făcându-se avize / cu limitarea strictă a intervenției inginerăști pentru ca până la 23 August, Capitala să fie curată , fără schele, proaspăt văruiată . Pentru această operație din urmă folclorul bucureștean a inventat imediat un termen " tencuși anti-seismice!

BANDE : Musique

I : ~~In schimb~~, Nu trecuseră nici trei săptămâni de la cutremur, când a convocat o consfătuire de lucru cu cadrul de bază din domeniul arhitecturii pentru stabilirea nu a perspectivei ci a PERSPECTIVEI.

S : " Perspektiva, adică construcția unui nou centru politico-administrativ al Bucureștiului, ce urma să fie amplasat pe dealul Arsenalului, unul din puținele locuri ale capitalei care beneficiază de o largă perspectivă având 15-20 de metri deasupra străzilor înconjurătoare. Acolo vor fi clădite noile sedii ale Comitetului Central, Președenției Republicii, Consiliului de Miniștri- probabil toate în același mare edificiu, cap de perspectivă și punct central al întregii compoziții urbanistice. Alături sau în preajmă : o nouă sală mare a Congreselor, Biblioteca de Stat, Ministera, Muzeu, etc.. Consfătuirea de lucru prezidată de tovarășul Ceaușescu , a avut un elan unanim în fața mărețelor perspective indicate de Secretarul general ...

I : Iar un arhitect purtat de acest elan liric a găsit spontan o formulă fericită

S : " Marele Bulvard care va trebui străpuns, lângă Călea Victoriei de Noul Centru , propun să ~~xxxxxxxxxxxx~~ poarte numele de " Călea Victoriei Socialismului" ! "

I : " Tovarășul Ceaușescu a fost vizibil mulțumit de această propunere și în curând, inspiratul arhitect a fost numit Arhitect Șef al Capitalei. Deci, în vreme ce, în toate Institutetele de Proiectare se lucra febril, și cu sulă în coastă, la Proiectele de consolidare a imobilelor avariate, la proiectele blocurilor noi ce urmau să înlocuiască pe cele prăbușite, forțe foarte importante ale proiectării arhitectonice au fost scoase din competiție constituind numeroase colective pentru " perspectivă".

I - suite - In fine, soluția potrivită importanței excepționale a Obiectivului : un bulvard pornind de la Piata Unirii, sau chiar mai de departe, din Căuzași, trecând puțin peste Spitalul Brâncovenesc, răzând de pe suprafața Capitalei mari porțiuni din străzile

S : Sfinții Apostoli, Rahovei, Apolodor, Antimp, Băteriilor, Cazărmii, inclusiv Schitul Maicilor și - vai ! - Biserica Antim. Cu mari eforturi din partea arhitecților, cu mîngîni de abilitate, și complexul Bisericii Antim a fost salvat. Lucru care nu s'a putut face, din nefericire, și cu Biserica Enai, care scăpase neatinsă din cutremur, dar nu și de pe macheta prezentată la Conducere, machetă de pe care tovarășul Ceaușescu a scos de două ori, buclă de carton ce reprezenta Biserica Enai. Gestul a fost just interpretat de cei de față și, în noaptea următoare, Biserica a dispărut de pe fața Capitalei.

I. Cam la un an după cutremur, macheta a fost aprobată de Conducere și a apărut un element nou senzațional : pe lângă Colectivul principal care a prezentat soluția, cuprinzând câteva din numele cele mai importante ale arhitecturii românești, a apărut și o soluție prezentată de o necunoscută, Anca Petrescu. Cum a reușit această tânăra să ajungă Acolo Sus , rămîne un mister pentru toată lumea.

S/ La ora actuală, expreierile maxime sunt în plină pregătire, primile sute din mii de apartamente care vor trebui demolate în final, sunt " vizate", evaluate.

I ; Evident că, pe lângă acest obiectiv principal, zeci de sute de alte proiecte de construcții și ansambluri urbanistice sunt vizionate de tovarășul Ceaușescu. El dă și indicații pentru fiedara colțigă al Capitalei, pentru toate colțigoarele din toate orașele prezente și viitoare ale țării. Există, de pildă, o certitudine , pentru urbanistii răspunzători de sistematizarea capitală.. :

(revenit page 7 Alain)

I : Cu peste doi ani în urmă a apărut Legea Sistemizării Elaborată sub directa îndrumare a tovarăşului Secretar General, arătând că străzile trebuie să aibe normal 5 metri lăţime, adică 2 fire de circulaţie. În cazuri excepţionale, cu aprobări de foarte sus, se puteau proiecta şi străzi cu 4 fire circulaţie. În fine, marile magistrale, cu carosabilul de 18 metri lăţime, se limitau strict la 2-3 pentru fiecare oraş, numai cu aprobarea tovarăşului Ceauşescu. În felul acesta se puneau capăt ireponsabilităţii risipe de spaţiu, de pământ arabil, scos din circuitul agricol ; urbaniştilor trebuiau să înţeleagă că grija pe care o merită FIECARE METRU PATRAT DE PAMANT AL PATRIEI, AL ORASELOR NOASTRE.

S : " Între altele, legea respectivă prevedea explicit: toate faţadele la trotuar ! Să se termine odată cu afa zisale spaţii verzi, între ferestre şi trotuar.

I : În lege nu scria, dar mai abilitat decât legea se cunoştea ceva care

S : PLACE :

I : " Fronturi ~~nu~~ continue de blocuri pe ambele părţi ale străzii. 100 de metri, 300 de metri, 600 de metri de front continuu, spart doar de străzile transversale...

S ... lucru realizat cu succes pe Bulvardul Păcii - Armata Poporului, în Militari.

I : Vechea ^Fgrosă a arhitecţilor, moştenită de la Le Corbusier, eroare de străzi - tranşee, se vădea o prejudecată dăunătoare şi ~~măsurătoare~~ provocând risipă. Locuri de joacă pentru copii ?

S : NU ASTA E PROBLEMA.

I. Dar în 1978, la un an după intrarea în vigoare a Legii sistemizării, tovarăşul ~~am~~ Ceauşescu a vizitat, între altele, blocurile noi de pe bulevardul Titulescu, în plină construcţie, ~~care~~ respectând fidel prevederile Legii. Şi blocurile...

S : NU AU PLĂCUT.

I : Au urmat ^{la}gedin febrile şi panică.. S'a renunţat totuşi la ideea, mult prea oneroasă de a demola traveia din faţă a blocurilor gata ~~înălţate~~ înălţate. Intervenţia s'a limitat la cele care aveau turnate numai fundaţiile. Au fost retrase cu 5 metri înă^lăi, şi au reapărut spaţiile verzi, estompându-se în aceeaşi clipă din memoria urbaniştilor paragraful cu pricina din lege. La ora actuală se cam ştie ...

S : CE PLACE ŞI CE NU PLACE

I : Revenind în închisoare la viitorul Centru Politico-administrativ, pentru îmbogăţirea experienţei cadrelor noastre din proiectare, în vara lui 78, un grup de specialişti (arhitecţi, ingineri, artiştii plastici) au făcut o vizită în de studii şi de schimb de experienţă în

China și în Coreea de nord, având marea privilegiu de a putea vizita
Palatele Conducerii din Pekin și Phenian. Se pare că, după prezentare la
Conducere a celor văzute, uriașul ~~palat~~ ^{palat} al tovarășului Kim Ir Sen, fără
egal în lume ca proporții, materiale prețioase și tablouri realist-socia-
lista 15x 30 metri (înfățișându-l pe Iubitul Conducător și Eroicul
Popor)...

S : PLACE !

Musique et Indicatif

Amintim că

S : Emisiunea " Povestea Verbei " e difuzată în vîscara Duminică
seara la ora 20 și 10, și repetată la 23 și 10, ora României.

Aici e Radio Europa Liberă.

28' 38

COPY CONTROL SLIP

Please attach this form to your photocopies for future reference.

Researchers are responsible for recording the location of documents. Citations and footnotes should include the following information:

HOOVER INSTITUTION ARCHIVES

* Collection title: RFE Broadcast Records

* Box number: 3811

* Folder ID: 2

NB This material maybe protected by copyright law (Title 17 U.S. Code). This copy is made for your personal use only.

The Hoover Institution would appreciate being notified about the publication of any documents in its custody. The title of the publication or a copy should be sent to the Hoover Institution Archives, Stanford, CA 94305-6010.